БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 125 (616)

27 ИЮНЬ ЧОРШАНБА 1956 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУНГИ СОНДА:

Эрон шоҳаншоҳи Муҳаммад Ризо Паҳлавий ва малика Сурайё Москвага келдилар (1- бет).
К. Ворошилов, Н. Булганин ўртоқларнинг Миср Республикаси Президенти Жамол Абдил Носирга телеграммаси (1- бет).
СССР Ташқи ишлар министри Д. Т. Шепиловнинг Миср Республикаси Президенти Жамол Абдил Носирга телеграммаси (1- бет).
УЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА (1- бет).
ПАРТИЯ ТУРМУШИ: **Ҳ. Абдусаматов.** — Хўжаликка ишнинг кўзини билиб раҳбарлик қилайлик (2- бет).
КАТТА ОҲАНГАРОН ҚУРИЛИШИДАН ХАТ. — **А. Мирбобоев, З. Исроилов.** — 2. Ут юракли кишилар (2- бет).
Пахтакор ва механизатор ўртоқлар! Ҳар бир туп ғўзани кўз қорачуғидек сақлаб, уларда мўл ҳосил тўпланишига эришайлик! (3- бет).
А. Искандаров. — Соғ-саломатлик усталари (4- бет).
Совет-Сурия музокаралари тўғрисида қўшма ахборот (4- бет).
СССР Ташқи ишлар министри Д. Т. Шепиловнинг Сурияда бўлиши (4- бет).

Ғўза парваришини янада кучайтириб юбориш — муҳим вазифа

Ёз фаслининг биринчи ойи — июннинг сўнгги кунлари ўтмоқда. Ишнинг кўзини билган колхозчи деҳқонлар шу ой ичида астойдил меҳнат қилиб, катта-катта майдонлардаги ғўзаларнинг текис шоналашига, гуллашига эриша олдилар. Шу кунларда илғор пахтакорлар даласида бўлган киши тиззага уриб турган, 4-5 тадан ҳосил шохи чиқарган, кун сайин бўйига-бўй қўшиб ривожланаётган ғўзаларни кўриб фидокор колхозчиларнинг, азамат механизаторларнинг ишига қойил қолади. Аммо, дастлабки ютуқ билан мағрурланишга одатланмаган, бугун кечагидан, эртага бугунгидан яхшироқ, унумлироқ ишлаб, янгидан-янги муваффақиятларга эришишга ишонган бу илғор пахтакорлар суръатни бир кун ҳам бўшаштирмай мўл ҳосил учун курашни қизғин давом эттирмоқдалар.

Оққўрғон районидаги Ворошилов номли колхозда Абдулла Ботиров бошлиқ звенонинг 18 гектар еридаги ҳар бир туп ғўзада 6-7 тадан ҳосил шохи, 10-12 тадан шона, 3-4 тадан гул бор. Звено барча майдондаги ғўзани 50Х50 схемаси билан ўстирмоқда. Звено пахтакорлари ҳар бир ишни гектаридан 60 центнердан ҳосил етиштириш тўғрисидаги мажбуриятларини бажара оладиган даражада ўз вақтида, сифатли ўтказмоқдалар. Минерал ва маҳаллий ўғит аралашмаси солинган, кетма-кет қондириб суғорилаётган ғўзалар кун ўтиши билан шонасига шона, гулига гул қўшаётир. ғўза тупларида кўзни қувонтирувчи дастлабки кўсаклар ҳосил бўлмоқда. Мўл ҳосил етиштириш тўғрисидаги мажбуриятни амалда бажариш учун ана шундай меҳнат қилаётган, ўз участкаларидаги ҳар бир туп ғўзанинг бир хилда серҳосил бўлиб ўсиши учун курашаётган, бу соҳада дастлабки муваффақиятларга эришаётган бригада, звено, колхозлар областимизда кўп. Бу фактни яқинда областимиз далаларида бўлган қозоғистонлик, озарбайжонлик, туркманистонлик қардош мусобақадош пахтакорларнинг вакиллари ҳам таъкидладилар. Пахтачиликни, шунингдек қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларини ҳам кескин ривожлантиришимизда бизга ўзларининг фойдали, дўстона маслаҳатлари билан амалий ёрдам бераётган қардош мусобақадошларимиз ютуқларимиз билан бир қаторда камчиликларимиз ҳам борлигини дўстона равишда кўрсатиб ўтдилар.

Танқидга тўғри тушунган, кўрсатилган камчиликларни тезда тугатишга одатланган колхоз ва совхозларда ғўза парвариши сўнгги кунларда анча яхшиланди. Бироқ, танқиддан тўғри хулоса чиқармаган, дўстларимиз кўрсатиб берган камчиликни тугатиш ўрнига яна беғамлик, бепарволик батқоғига ботиб қолган айрим колхоз, совхоз, МТС ва районларнинг раҳбарлари ҳамон эскича услубда иш олиб бормоқдаларки, бунга энди узил-кесил чек қўйиш керак!

Қардош мусобақадош озарбайжонликлар Оққўрғон районидаги 1- МТС зонасида бўлганларида «универсал»ларнинг нормал ишламаётганлигини, СУЗ аппаратлари тез-тез бузилиб, биринчи ва иккинчи марта қўшимча озиқлантириш кечиктирилаётганлигини алоҳида таъкидлаб, МТС раҳбарларини танқид қилган ва содир бўлган камчиликларни қисқа фурсатда тугатиш зарурлигини кўрсатган эдилар. Афсуски, қардош мусобақадошлар олдида ишни яхшилашга тантанали ваъда берган МТС директори Рогачев ҳам, бош агроном Валиев ҳам, партия ташкилотининг секретари Шегапов ҳам озарбайжонликлар Тошкентдан кетмасданоқ айтган сўзларини унутганга ўхшайдилар. Агар улар шундай қилмаганларида ҳозирги қизғин кунларда «универсал»лар, СУЗлар айрим арзимас сабабларга кўра 2-3 кунлаб тўхтаб турмас эди.

Шу нарса ачинарлики, МТС раҳбарлари колхозларга борганларида тўхтаб турган «универсал»ни ёки СУЗни кўрсалар, тракторчига: «нега тўхтаб турибсан», деб зарда қиладилар-у, лекин унинг нима учун тўхтаб турганлигини текшириб, аниқлаб кўрмайдилар, амалий ёрдам бериш тўғрисида ўйламайдилар. Шу сабабли тракторчилар кўчма устахона ёрдамида бажариладиган иш учун 2-3 кун овора бўлиб МТСга қатнайдилар.

Ворошилов номли колхозда шу МТСнинг 3 та трактор бригадаси хизмат қилади. Ҳар бир трактор бригадасида ёрдамчи механик, учетчик бор. Аммо қилинаётган иш талабга мутлақо жавоб бермайди. Мана бир мисол: Хусан Сатторов механик бўлган трактор бригадасида ер ва ўғит ўз вақтида тайёрлангани ҳолда СУЗ икки кундан бери ишламайди. Ёки контроллик бўшашгани сабабли Фахри Исломов деган универсалчи 14 кунда 30 гектар ердаги ғўзани культивация қилипти, холос.

Пахтадан мўл ҳосил етиштиришда механизация ҳал қилувчи роль ўйнаётган ҳозирги пайтда МТСларнинг раҳбарлари колхозларга техника жиҳатидан яқиндан ёрдам беришни сира унутмасликлари керак. Мўл ҳосилнинг тақдири ҳал қилинаётган шу кунларда битта ҳам тракторнинг бекор туришига йўл қўймаслик, механизаторларга ўз вақтида техника ёрдами кўрсатиб туриш зарур. Механизаторлар ҳосилни оширишда пахтакорлар билан бир қаторда зиммаларига масъулиятли вазифа юклатилганлигини унутмасликлари, шунга қараб астойдил меҳнат қилишлари лозим.

Ғўза парваришида ҳал қилувчи давр ўтаётган ҳозирги пайтда маҳаллий партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари барча эътиборни колхоз, совхозларда дала ишларининг тез ҳамда юқори сифатли ўтказилишига қаратишлари керак. Асосий майдонларда ғўзалар яхши ҳосил олаётган бўлса ҳам, аммо шундай далалар ҳам кўпки, бу ерлардаги ғўзаларнинг ривожи ҳам паст, шона, гул ҳам кам. Бу ҳолни ҳар бир район, колхоз ва ҳатто бригада. звеноларда ҳам учратиш мумкин. Ҳозирги кунлардаги асосий вазифалардан бири ана шу қолоқ ғўзаларни алоҳида парвариш қилиш йўли билан серҳосилли ғўзалар қаторига етказиб олишдан, барча майдонлардаги ғўза тупларида мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил олинишига эришиш учун астойдил курашишдан иборатдир.

Пахта ғўза тупларидан чиқади, дейди уста деҳқонлар. Шунинг учун ҳар гектар ерда белгиланган миқдорда ғўза туплари бўлишини таъминлаш, бир туп ҳам ғўзанинг бепарволик натижасида нобуд бўлишига йўл қўймаслик зарур. Ғўзалар ўсиб, шохлаётган шу кунларда узунасига ва кўндалангига культивация қилинаётганида жуда эҳтиёт бўлиш, бир туп ҳам ғўзанинг кесилиб кетишига ёки трактор ғилдиреклари тагида эзилишига мутлақо йўл қўймаслик керак. Бригада ва звено бошлиқлари тракторчиларнинг иши устидан пухта контроллик уюштиришлари, агар бепарволик натижасида улар ғўза нобудгарчилигига йўл қўйган бўлсалар, ана шундай универсалчиларга нисбатан кескин чоралар кўрилишини талаб қилишлари зарур.

Район партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари бу йилги энг асосий вазифа колхоз ва совхозларда ҳосилни кескин оширишдан иборат эканлигини колхозчилар, совхоз ишчилари ва механизаторларга тўла тушунтиришлари, бунинг учун умумхалқ социалистик мусобақасини ҳар қачонгидан ҳам кучайтиришлари лозим.

Колхозларнинг правлениелари ғўза парваришида ишлаётган механизаторлар ва колхозчилар тўғрисида чинакамига ғамхўрлик қилишлари, уларга қулай маданий-маиший шароит яратиб беришлари керак.

Ҳозирги кунда сувчиларнинг роли ғоят каттадир. Ғўзаларнинг кечасию-кундуз суғорилишини таъминлаш, бу ишнинг сифатли ўтказилиши юзасидан контролликни кучайтириш ҳар жиҳатдан муҳимдир. Кечалари ишлаётган сувчилар учун алоҳида шароит яратиб берилиши талаб этилади. Улар тош фонарлар билан таъминланиши шарт. Қаторларнинг нормал сув ичиши учун сувчилар ҳар бир қаторни синчиклаб текшириб чиққанларидан кейингина суғоришни бошқа пайкалга ўтказишга киришмоқлари лозим.

Район партия комитетларининг МТС зонаси бўйича секретарлари колхоз партия ташкилотлари билан биргаликда оммавий агитация ишларини ҳар тарафлама кучайтириш, колхозчилар ва механизаторлар ўртасида ғўза нобудгарчилигига қарши курашиш юзасидан, суғоришнинг сифатли ўтказилиши ғоят муҳим эканлиги тўғрисида лекция ва суҳбатлар уюштиришлари, илғор сувчиларнинг иш тажрибасини оммалаштиришлари зарур.

Мўл ҳосил етиштириш учун курашнинг ҳал қилувчи кунлари ўтаётган ҳозирги пайтда ҳар бир туп ғўзани юқори сифатли парвариш қилайлик. Барча пахта майдонларида социалистик мажбуриятимизни шараф билан бажара оладиган даражада мўл ҳосил тўпланишига эришайлик. Шунда республикамизда 3 миллион тонна пахта етиштириш ишига муносиб ҳисса қўшган бўламиз!

Эрон шоҳаншоҳи Муҳаммад Ризо Паҳлавий ва малика Сурайё Москвага келдилар

СССР Олий Совети Президиумининг ва шахсан СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. Е. Ворошиловнинг таклифига биноан, Эрон шоҳаншоҳи Муҳаммад Ризо Паҳлавий Ҳазрат Олийлари ва малика Сурайё Паҳлавий Ҳазрат Олиялари 25 июнда Москвага келдилар. Улар билан бирликда Эрон Савдо министри Иброҳим Кошоний, сенатор Муҳаммад Саид, шоҳ Ҳазрат Олийларининг генерал-адъютанти корпус генерали Яздон-Паноҳ, шоҳ саройининг бош церемониймейстери Муҳсин Қорагузлу, сенатор, корпус генерали Жаҳонбоний, дивизион генерал Оёдий, мажлис депутати, Теҳрон университетининг профессори Ҳамид Аҳий, сарой егермейстери Абулфатҳ Отабэ, шоҳ Ҳазрат Олийларининг граждан адъютанти Ардашер Зоҳидий, шоҳ гвардиясининг бошлиғи, бригада генерали Неъматулла Носирий ва бошқа шахслар ҳам келдилар.

Эрон маликаси Ҳазрат Олияларига маҳрамлари Аълам хоним, Яздон Паноҳ хоним ва Ҳайди Қорагўзлу хоним ҳамроҳ бўлиб келдилар.

СССРнинг Эрондаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси А. И. Лаврентьев, Эрондаги СССР Элчихонасининг маслаҳатчиси Г. И. Олифиренко, бир группа Эрон журналистлари ҳам шоҳ Ҳазрат Олийлари билан бирга келдилар.

Пойтахтнинг Марказий аэродроми. Эрон ва Совет Иттифоқи Давлат байроқлари флагштокларда ҳилпираб турибди. «Хуш келибсиз!» деган табрик сўзлари рус ва форс тилларида ёзиб қўйилган.

Эрон давлати бошлиғини кутиб олмоқ учун СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов рафиқаси билан, Н. А. Булганин, А. И. Микоян, М. Г. Первухин, Г. К. Жуков ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари М. Д. Чубинидзе, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари В. А. Малишев, В. В. Мацкевич, И. Ф. Тевосян, СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси А. П. Волков, РСФСР Министрлар Советининг Раиси М. А. Яснов, СССР Министрлари ва бошқа расмий шахслар аэродромга келдилар.

СССРдаги Эрон Элчихонасининг дипломатик состави, СССРдаги чет эл Элчихоналари ва Миссияларининг бошлиқлари, ҳарбий, ҳарбий-денгиз ва ҳарбий-ҳаво атташелари, совет ва чет эл журналистлари, радиоэшиттириш, кинохроника вакиллари, фоторепортёрлар аэродромда тўпландилар.

Соат 17 дан 45 минут ўтганида эронлик меҳмонларни олиб келаётган самолёт аэродром тепасида кўринди. Бу самолётни қирувчи реактив самолётлар эскадрильяси қўриқлаб келмоқда. Кумушдек оппоқ «ИЛ-14» самолёти ерга қўнади ва кутиб олувчилар тўпланган жойга ғилдираб келади. Шоҳаншоҳ Муҳаммад Ризо Паҳлавий Ҳазрат Олийлари ҳамда малика Сурайё Ҳазрат Олиялари, уларнинг ҳамроҳлари самолётдан зина билан пастга тушадилар.

Эрон элчиси А. Г. Масъуд Ансорий жаноблари шоҳни Совет давлати раҳбарларига таништиради. Келган меҳмонларга мактаб ўқувчилари катта гулдасталар тақдим этадилар.

Фахрий қоровул бошлиғи шоҳаншоҳ Ҳазрат Олийларига рапорт беради. Эрон ва Совет Иттифоқи Давлат гимнларининг садолари аэродромда тантанавор бўлиб янграйди. Муҳаммад Ризо Паҳлавий Ҳазрат Олийлари ва К. Е. Ворошилов фахрий қоровул олдидан юриб ўтадилар.

Сўнгра, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов микрофон олдига келиб, нутқ сўзлайди:

Ўртоқ К. Е. ВОРОШИЛОВ нутқи

Шоҳаншоҳ Ҳазрат Олийлари!
Малика Ҳазрат Олиялари!
Муҳтарам меҳмонлар!

Сизларни, Эрон Шоҳаншоҳи Муҳаммад Ризо Паҳлавийни, Малика Сурайё Паҳлавийни ва ҳамроҳларингизни Совет Иттифоқи пойтахти Москвага келишингиз билан СССР Олий Совети Президиуми, Совет Ҳукумати номидан ва шахсан ўз номимдан табриклайман.

Эрон давлати бошлиғининг Совет Иттифоқига биринчи келиши муҳим тарихий бир пайтда юз бермоқда. Тинчликсевар давлатларнинг зўр бериб куч ва ғайрат сарфлаганликлари туфайли, халқаро кескинликни юмшатишда маълум ютуқларга эришилди, турли мамлакатлар ўртасида тинч ҳамкорлик ривожланиб бормоқда.

Актив равишда тинчликсевар сиёсат ўтказаётган Совет Ҳукумати ҳамма давлатлар ўзларининг социал-сиёсий тузумларидан қатъи назар, тинчликда яшашлари ва ўз ўрталарида туғиладиган низоли масалаларни тинч восита билан ҳал қилишлари мумкин ва лозим, деб ҳисоблайди.

Давлатлар ўртасидаги муносабатларни яхшилашда раҳбар арбобларнинг бир-бирлари билан шахсий алоқада бўлишлари муҳим роль ўйнайди. Бизларнинг бир-биримиз билан шахсий алоқада бўлишимиз айниқса шунинг учун ҳам зарурки, Эрон билан Совет Иттифоқи бир-бирларига қўшнидирлар. Сиз Ҳазрат Олийларининг мамлакатимизга келишингиз мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларда ҳамжиҳатликни яхшилашга ва ишончни кучайтиришга ёрдам беради, деб умид қиламиз.

Сизнинг Совет Иттифоқида бўлишингиз Совет ҳукумати ва мамлакатимиз халқлари давлатларимиз ўртасидаги муносабатларнинг чинакам яхши қўшничилик ва дўстона муносабатлар бўлишини астойдил истаётганликларига қаноат ҳосил қилишингизга имконият беради.

Совет давлати Эроннинг мустақиллигини ва суверенитетини ҳурматлайди, Эрон давлатининг ички ишларига аралашмаслик позициясига қаттиқ риоя қилади ва ҳар иккала мамлакат манфаатларини кўзлаб тинчликда яшашни ҳамда ҳамкорлик қилишни истайди.

Биз шу нарсага аминмизки, ҳар иккала мамлакатимиз тинчликка ва хавфсизликка интилсалар, ҳар иккала томон ўз муносабатларини Осиё ва Африка мамлакатларининг Бандунг конференцияси маъқуллаган маълум принциплар асосида қуришни истасалар, мамлакатларимиз яхши қўшнилар ва дўстлар бўлиб яшашлари мумкин.

Совет ҳукумати Сизнинг бу ерга келишингизни юксак даражада қадрлайди ва Сизнинг мамлакатимиз билан, халқларимизнинг турмуши—тинч меҳнати ва маданияти билан яхши танишмоғимиз учун, Сизнинг Совет Иттифоқида бўлишингиз қизиқарли, фойдали ва ёқимли бўлиши учун зарур бўлган ҳамма тадбирларни кўради.

Сиз Ҳазрат Олийларига ва Сизнинг рафиқангизга, шунингдек сизларнинг ҳамроҳларингизга сиҳат-саломатлик, эсон-омонлик ва муваффақиятлар тилайман. Эрон халқига бахт ва равнақ тилайман!

Хуш келибсиз, азиз меҳмонлар!

Эрон шоҳаншоҳи Мухаммад Ризо Пахлавий нутқи

Эрон шоҳаншоҳи Ҳазрат Олийлари микрофон олдида нутқ сўзлаб, бундай деди:

— Совет Республикалари Иттифоқи Президенти Жаноб Олийлари бизнинг шаънимизга бу ерда айтган табрик сўзлари учун мен, малика номидан ва шахсан ўз номимдан астойдил ташаккур айтаман ва дўстона қўшнимиз бўлган улуғ давлат пойтахтига биринчи марта қадам қўяётганлигим учун жуда хурсандман.

Биз бугун эрталабдан бери совет тупроғига Бокуда ҳам, шунингдек Воронежда ҳам икки марта қадам қўйдик, бизни ҳамма жойда самимият билан кутиб олаётганликларини ҳис қилдик.

Президент Жаноб Олийларининг давлатлар ўртасидаги муносабатларни яхшилашда давлат раҳбарларининг бир-бирлари билан алоқа қилиб туришлари катта аҳамиятга эга деб айтган гапларига ҳам тўла равишда қўшиламан. Бутун дунё халқлари ер юзида тинчлик ва осойишталикни таъминлашга интилиб турган ҳозирги кунда ҳар бир киши ҳам ўзининг бутун куч ва ғайратини шу йўлга сарфламоғи лозим.

Президент Жаноб Олийлари шунга амин бўлсинларки, модомики шунчалик қувватга ва шунчалик кўп аҳолига эга бўлган Совет Республикалари Иттифоқи ҳукумати ўзаро ҳурматлаш асосида Эрон билан дўст бўлишга интилар экан, у ҳолда кичикроқ давлат бўлган Эрон ҳам сизнинг давлатингиз билан худди шундай дўст бўлишга интилмоқда.

Дўстлик негизлари ўзаро ҳурматлаш ва ички ишларга аралашмаслик асосига қурилганида, ҳеч шубҳасиз, бундай дўстлик мустаҳкам ва бузилмас дўстлик бўлади.

Мен ҳам ўз номимдан ва Эрон халқи номидан Совет Республикалари Иттифоқи халқларига энг яхши дўстлик истакларини йўллайман ва шахсан Президент Жаноб Олийларига, Совет Ҳукуматига ва Совет Республикаларининг халқларига тараққиёт ва бахтиёрлик тилайман.

* * *

Шоҳаншоҳ Ҳазрат Олийлари ва К. Е. Ворошилов очиқ машинага ўтириб, аэродромдан чиқиб кетадилар. Малика Ҳазрат Олиялари ва Е. Д. Ворошилова тушган машина улар кетидан жўнайди.

Ҳурматли меҳмонлар Кремль саройидаги резиденцияга боргунча йўлларнинг ҳаммасида уларни минглаб москваликлар табриклаб турдилар.

Пойтахт кўчаларига Эрон ва СССР давлат байроқлари ҳамда форс ва рус тилларида «Яшасин иккала қўшни давлат — Совет Иттифоқи билан Эрон ўртасидаги дўстлик!», «СССР билан Эрон ўртасидаги яхши қўшничилик муносабатлари ривожлансин ва мустаҳкамлансин!» деган табрик сўзлари ёзилган алвонлар осилган эди. (ТАСС).

Миср Республикаси Президенти Жамол Абдил Носир Жаноб Олийларига

Жаноб Олийлари,

Миср Республикаси конституцияси умумхалқнинг овоз бериши натижасида тасдиқланганлиги ва Сизнинг Миср Республикаси Президенти бўлиб сайланганлигингиз муносабати билан бизнинг энг самимий табрикларимизни ва Сизга ҳамда бутун Миср халқига энг яхши тилаклар билдириб юборган истакларимизни қабул қилишингизни сўраймиз.

Биз ишонамизки, Сиз мамлакатингизнинг бахт-саодати йўлида ҳормай-толмай самарали ишлар қилганингиз ҳолда, Мисрнинг янги конституция асосида миллий ривожланиши Миср халқининг ўз ватанининг мустақиллигини янада мустаҳкамлашини таъминлайди, Миср халқига бахт ва равнақ келтиради.

Сизга бутун қалбимиздан яна сиҳат-саломатлик ва энг яхши муваффақиятлар тилаймиз.

Самимий ҳурмат билан,

К. ВОРОШИЛОВ, Н. БУЛГАНИН.

1956 йил, 25 июнь.

СССР Ташқи ишлар министри Д. Т. Шепиловнинг Миср Республикаси Президенти Жамол Абдил Носирга телеграммаси

Миср Республикасининг Президенти Жамол Абдил Носир Жаноб Олийларига

ҚОҲИРА.

Сизнинг Миср Республикаси Президентлигига якдиллик билан сайланганлигингиз муносабати билан Сиз Президент жаноблларидан, менинг самимий табрикларимни ҳамда эрксевар ва мард Миср халқининг бахт-саодати йўлида ўз зиммангиздаги юксак вазифани бажаришда кўпдан-кўп муваффақиятлар тилаб билдирган истакларимни қабул қилишингизни сўрайман.

Д. ШЕПИЛОВ.

Эрон шоҳаншоҳи Муҳаммад Ризо Паҳлавий СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов хузурида бўлди

СССР Олий Совети Президиуми ҳамда шахсан СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. Е. Ворошиловнинг таклифига мувофиқ Москвага келган Эрон шоҳаншоҳи Муҳаммад Ризо Паҳлавий Ҳазрат Олийлари 26 июнда К. Е. Ворошилов ҳузурида бўлди.

Эроннинг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси А. Г. Масъуд-Ансорий жаноблари, шоҳнинг генерал-адъютанти корпус генерали Яздон-Паноҳ, шоҳ саройининг бош церемониймейстери Мухсин Карагўзлу Ҳазрат Олийларига ҳамроҳ бўлиб келдилар.

Суҳбат вақтида СССР Олий Совети Президиумининг секретари Н. М. Пегов, СССР Ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари А. А. Громико, СССРнинг Эрондаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси А. И. Лаврентьев ҳозир бўлдилар. (ТАСС).

Н. А. Булганин Эрон шоҳаншоҳи Муҳаммад Ризо Паҳлавийни қабул қилди

26 июнда Эрон шоҳаншоҳи Муҳаммад Ризо Паҳлавий Ҳазрат Олийлари СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин ҳузурида бўлди.

Эроннинг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси А. Г. Масъуд Ансорий, шоҳнинг генерал-адъютанти корпус генерали Яздон-Паноҳ ҳамда шоҳ саройининг бош церемониймейстери Муҳсин Қорагўзлу Муҳаммад Ризо Паҳлавий Ҳазрат Олийларига ҳамроҳ бўлдилар.

Қабул вақтида СССР Ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари А. А. Громико ҳамда СССРнинг Эрондаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси А. И. Лаврентьев ҳозир бўлдилар. (ТАСС).

Ўзбекистон ССР Министрлар Советида

СССР халқ артисти, композитор Рейнгольд Морицович Глиэрнинг хотирасини абадийлаш тўғрисида

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети СССР халқ артисти, композитор марҳум Р. М. Глиэрнинг совет музика санъатини ривожлантириш, шунингдек ўзбек миллий кадрлардан композиторлар тайёрлаш соҳасидаги катта хизматларини ҳисобга олиб қарор қилди:

1. Ўзбекистон ССР Маданият министрлигига (ўртоқ Қўчқоровга) ва Ўзбекистон Совет композиторлар союзига (ўртоқ Бурхоновга) 1958-59 йилларда Р. М. Глиэрнинг Ўзбекистондаги ижодий фаолияти билан боғлиқ музика асарларини тайёрлаш ва нашр этиш топширилсин.

2. Р. М. Глиэр яшаган Тошкент шаҳар «Правда востока» кўчасидаги уйда мемориал тахта ўрнатилсин.

Тошкент маҳсулотлари чет элларда

Тошкентдаги кўпгина корхоналар сингари «Узбексельмаш» заводининг маҳсулоти ҳам мамлакатимизнинг турли районларидан ташқари чет элларга ҳам юборилмоқда.

Завод ишчилари ва хизматчилари, инженер-техник ходимлари бу йил Хитой Халқ Республикасига бир неча СКГХ-4 сеялкаси, ОУН-4 осма пуркагич, ЗМВ-2,1 ротацион мотигалар юбордилар. Шунингдек завод коллективи Сурияга, Афғонистонга, Туркияга, Грецияга ҳам ишлаб чиқаришда бу йил ўзлаштирилган 6 қаторга бир йўла квадрат-уялаб чигит экадиган янги сеялка юборди. Бу мамлакатларнинг қишлоқ хўжалик мутахассислари тошкентликларнинг СКГХ-6 маркали сеялкасидан мамнун бўлдилар.

Яқинда завод коллективи полшаликлар заказига биноан бир неча МЗ-2,8 ротацион мотига тайёрлаб юборди. Шу кунларда машинасозлар коллективи мисрликлар заказига биноан ОУН-4 маркали пуркагич тайёрламоқда.

К. ФИНАНСОВ.

Темир йўлчилар куни шарафига

Темир йўл Тошкент бўлимида Бутуниттифоқ темир йўлчилар кунини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун ўзаро социалистик мусобақа тобора кенг қулоч ёзмоқда. Бўлим коллективи 1956 йилда пландан ташқари бир неча юз вагонга юк ортиш мажбуриятини олган эди. Ўтган беш ой мобайнида бу коллектив нормада белгиланганига қўшимча равишда оғир юкли поездларда бир миллион тоннадан кўпроқ турли халқ хўжалик юкларини ташишга эришди.

Тошкент пассажир депоси паровозчилари ҳам зўр ғайрат билан ишламоқдалар. Старший машинист Мақсудхўжаев раҳбарлигида бригада аъзолари локомотивни ўз кучлари билан ремонт қилиш ва уни ремонтдан тўхтаб туриш муддатини қисқартиш мажбуриятини олиб, катта ташаббус кўрсатдилар. Улар паровозни муддатидан 3 соат олдин ремонтдан чиқариб, ўз аҳдларини шараф билан оқладилар.

Н. СЕРГЕЕВ.

Кўплаб дон ва силосбоп поя олиш учун

Янгийўл районидаги Свердлов номли колхознинг сигирлардан мўл-кўл сут соғиб олишда мустаҳкам ем-хашак базасининг яратилиши катта аҳамиятга эга эканлигини яхши тушунган чорвадорлари ўтган йили 610 тонна силос тайёрлаб, яхши натижаларга эришган эдилар. Улар ўтган йили қўлга киритган ютуқларни янада мустаҳкамлаш мақсадида, бу йил 710 тонна силос тайёрлашни режалаштирдилар ва бунинг учун 35 гектар ерга маккажўхори экишга қарор қилдилар.

Ўртоқ Шукур Фатҳуллаев бошлиқ ем-хашак етиштириш бригадасининг ташаббуси билан пландаги 35 ўрнига 54 гектар ерга маккажўхори янги, прогрессив усулда квадрат-уялаб экилди. Бригада аъзолари 710 тонна силос тайёрлаш билан бирга, ҳар гектаридан 23 центнердан дон олиш учун ҳаракат қилаётирлар. Барча майдондаги маккажўхорилар икки марта сифатли культивация қилинди.

Бу йил областимизнинг кўпгина илғор колхозлари маккажўхорининг дурагай уруғлигини етиштирмоқдалар. Қорасув районидаги Максим Горький номли колхознинг аъзолари уруғлик етиштириш учун 12 гектар майдонга маккажўхорининг «Краснодарский—1-49 ва «ВИР-42» сортларини экиб ўстирмоқдалар. Колхозчилар уруғлик участканинг ҳар гектаридан 60 центнердан дон ва 300 центнердан поя олиш учун курашаётирлар. **Суратда:** колхознинг энг яхши сувчиси ўртоқ **С. Ниёзов** уруғлик маккажўхори экинини суғормоқда.

Х. Ҳайтмуҳамедов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Хўжаликка ишнинг кўзини билиб раҳбарлик қилайлик

Мирзачўл районидаги Ворошилов номли колхоз аъзолари КПСС XX съезди қарорларидан илҳомланган ҳолда ҳосилдорликни ошириш, хўжаликни юксалтириш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Улар бу йил 1120 гектар майдоннинг ҳар гектаридан олинадиган ҳосилни ўтган йилдагига қараганда беш ярим центнер ошириш ва 28 центнердан пахта етиштириш мажбуриятини олганлар.

Партия ташкилоти колхоз аъзоларининг ватанпарварлик ҳаракатига бошчилик қилиб, уларни олтинчи беш йиллик планнинг қишлоқ хўжалиги соҳасидаги топшириқларини бажариш учун курашга сафарбар этмоқда. У колхоз правлениеси билан бирликда колхозда пахтачиликни ривожлантиришнинг кенг тадбирларини ишлаб чиқди ва уни изчиллик билан амалга оширaётир. Пахтанинг ялпи ҳосилини кўпайтириш учун пахта майдонларини кенгайтириш билан бир қаторда ҳосилдорликни тинмай ошириб бориш асосий вазифа қилиб қўйилган. 1960 йилга бориб пахта майдонини 1575 гектарга етказиш, ҳосилдорликни тинмай ошириб бориш йўли билан пахтанинг ялпи ҳосилини 4413 тоннага етказиш назарда тутилади.

Бунинг учун деҳқончилик маданиятини ошириш, техникадан тобора кенгроқ фойдаланиш талаб этилади. Шуни эътиборга олиб партия ташкилоти пахта етиштиришнинг илғор прогрессив усулларини кенг жорий қилиш, иш процессларини механизациялаштиришга катта аҳамият бермоқда.

Бу йил 300 гектар ерга чигит 60Х45 схемаси билан квадрат-уялаб экилди. Бундан ташқари тор қаторлаб экилган ғўзаларнинг 70 проценти машина билан ягана қилинди. Шундай қилиб, машина билан икки томонлама парвариш қилинадиган майдоннинг ҳажми ўтган йилдагига нисбатан икки баравардан кўпроқ оширилди.

Партия ташкилоти келгуси йилларда квадрат-уялаб чигит экиладиган ва ғўзаси машина билан икки томонлама парвариш қилинадиган майдонни янада кенгайтириш, олтинчи беш йилликнинг охирига бориб пахтачиликни комплекс механизациялаштиришни асосан тугаллаш тадбирларини белгиламоқда.

Ўтган йили колхозда ҳар гектар ердан, 22,4 центнердан ҳосил олинди. Бир центнер пахта етиштириш учун 10 та, бир гектар ерга 224 та, умуман пахтачиликка эса 252.180 меҳнат куни сарфланди. Колхозчиларнинг бир меҳнат кунига 7,5 сўмдан пул ва 2,8 килограммдан ғалла тақсимланди.

Колхозда йил бошида мажбуриятда белгиланган миқдорда ҳосил олишни таъминлаган ҳолда бир центнер пахта етиштириш учун 9 та, бир гектар ерга 252 та, умуман пахтачиликка эса 215.240 та меҳнат куни сарфлаш планлаштирилган эди. Кейинчалик маҳсулот единицасига меҳнат кунлари сарфлаш юзасидан белгиланган бу миқдор анча ошириб юборилганлиги аниқланди.

Кўклам экиш кампаниясининг якуни ва қишлоқ хўжалик экинларини парвариш қилиш вазифаларига бағишлаб ўтказилган очиқ партия йиғилишида колхозда бу йил бир центнер пахта етиштириш учун сарфланадиган меҳнат кунининг миқдорини 7 тадан оширмаслик ва йил бошида белгиланганига нисбатан ҳар гектар ерга 56 тадан, умуман пахтачиликка эса 44.720 меҳнат куни кам сарфлаш имконияти борлиги кўрсатилди. Шу билан бир қаторда бунга эришиш йўллари ҳам белгилаб чиқилди. Ғўза парваришини юқори сифатли қилиб ўтказган ҳолда культивация, чопиқ ва бошқа ишларнинг ҳажмини ўтган йилдагига нисбатан 25-30 процент камайтириш ва олинган мажбуриятга яраша ҳосил етиштириш мумкинлигига ишонч ҳосил қилинди.

Ҳозир колхозда ғўза парвариши қизғин давом этаётир. Партия ташкилоти ишнинг сифати устидан қаттиқ контроль олиб бормоқда.

Ғўза парваришини кучайтириш юзасидан бригадалар ўртасида қизитиб юборилган социалистик мусобақада коммунист ўртоқ Дорибой Тўрабеков бошлиқ бригада олдинда бораётир. Бригада аъзолари бу йил 90 гектар майдоннинг 30 гектарига чигитни 60х45 схемаси билан, 29 гектарига 50х50 схемаси билан экдилар. Бундан ташқари 30 гектар ернинг ғўзаси машина билан икки томонлама парвариш қилишга мослаштириб яганаланди. Бригада аъзолари гектаридан камида 30 центнердан ҳосил етиштириш юзасидан ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларни тўла бажариш учун курашиб, барча майдонлардаги ғўзаларни икки марта комплекс парвариш қилишни тамомладилар ва учинчи парваришни бошлаб юбордилар.

Партия ташкилоти колхозчилар ўртасида оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишларни кучайтириш йўли билан уларни меҳнат унумдорлигини ошириш, ишнинг юқори сифатли бўлишини таъминлаш учун курашга кенг сафарбар этмоқда.

Лекин партия ташкилоти (секретари ўртоқ А. Аҳмедов) асосий эътиборни пахтачиликка қаратиб, чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш масаласи билан етарли шуғулланмаётир.

Бу йил колхозда 76.500 литр сут, 407 центнер гўшт, шу жумладан 22 центнер чўчқа гўшти, 47 центнер жун олиниши керак. Бунинг учун эса планда белгиланганидек фермаларда 300 қорамол, шу жумладан 85 сигир, 2470 қўй ва эчки, 50 чўчқа, шу жумладан 10 она чўчқа бўлиши керак. Ҳозир эса фақат 276 бош қорамол, шу жумладан 55 бош сигир, 21 бош чўчқа, шу жумладан 4 бош она чўчқа бор, холос. Шу чоққача паррандачилик фермаси ташкил этилмаган ва колхозда битта ҳам товуқ йўқ. Бу йил колхозда қанча тухум олиниши кераклиги ҳатто ҳисобга ҳам олинмаган.

Яна шуни ҳам айтиш керакки, чорвачиликни ривожлантириш юзасидан беш йиллик план тузилган вақтда колхознинг имкониятлари тўла ҳисобга олинмаган. Қўй ва эчкилар туёғини ўстириш ва жун етиштиришни кўпайтириш юзасидан белгиланган топшириқ камайтириб юборилган. Масалан, фермада ҳозир 2624 бош қўй ва эчки бор. Ўтган йили колхозда 180 центнер жун тайёрланди. 1960 йилга бориб эса қўй ва эчкиларнинг сонини 2640 бошга етказиш, яъни беш йил мобайнида фақат 16 бош кўпайтириш, жуннинг ялпи маҳсулотини 1955 йилдаги даражадан 108 центнер камайтириш назарда тутилади?!

Хўш, бундай қилишга нима сабаб бўлади? Бунинг сабаби шундан иборатки, партия ташкилоти ҳам, колхоз правлениеси ҳам чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини оширишнинг нақадар катта аҳамиятга эга эканлигига етарли баҳо бермадилар. Перспектив планни тузишда шахсан қатнашган ва бу ишга раҳбарлик қилган район партия комитетининг биринчи секретари Укубоев, райкомнинг МТС зонаси бўйича секретари Дониёров ўртоқлар ҳам бунга билиб туриб йўл қўйдилар.

Мустаҳкам ем-хашак базаси яратмасдан туриб чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш соҳасида бирон жиддий натижага эришиш мумкин эмас. Партия ташкилоти эса бунга етарли баҳо бермаётир.

Партия ташкилоти ферма ишларига коммунистларни юборишга, чорвадорлар ўртасида оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишларни олиб боришга ҳам кам эътибор бераётир. Колхозда қорамолчилик, сут-товар ва чўчқачилик фермалари бўлиб, уларда юзларча киши ишлайди. Аммо улар орасида коммунистлар фақат икки кишини ташкил этади.

Партия ташкилоти ҳузуридаги агитколлектив составида 29 агитатор бор. Лекин улар асосан пахтачилик бригадаларига бириктиб қўйилган. Чорвадорлар ўртасида оммавий-сиёсий ишлар онда-сондагина олиб борилади, уларга кино кўрсатиш, лекция ва докладлар уюштириш партия ташкилотининг эътиборидан четда қолиб келмоқда.

Колхоз партия ташкилоти чорвачиликка бўлган муносабатни тубдан ўзгартириши ва хўжаликни ҳар томонлама ривожлантириш юзасидан зарур чоралар кўриши лозим.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ.

Қишлоқ меҳнаткашлари учун сиёсий докладлар

Верхне Волинск район партия комитети раҳбар партия, совет ва хўжалик ходимларининг омма ўртасида сиёсий докладлар ўқиши ва сиёсий темада суҳбатлар ўтказишини ташкил қилишга катта эътибор бераётир.

Кейинги вақтда Ленин номли, Энгельс номли, Калинин номли, «Қизил Октябрь», «Победа» колхозларининг аъзолари ўртасида «Ўзбекистонда пахтачиликни ривожлантиришда район колхозларининг роли», «Олтинчи беш йиллик план ва район меҳнаткашларининг вазифалари», «Совет халқи моддий фаровонлиги ва маданий даражасининг юксалиши», «КПСС XX съезди қарорлари амалда» ва бошқа темаларда доклад ҳамда суҳбатлар ўтказилди. Доклад ва суҳбатларни район партия комитетининг секретари Мирдадаев, район ижроия комитетининг раиси Расулев, район комсомол комитетининг секретари Давлатов ва бошқа раҳбар ходимлар ўтказдилар.

Аммо шуни ҳам айтиш керакки, айрим ўртоқлар бу муҳим ишнинг аҳамиятига етарли баҳо бермаётирлар. Омма ўртасида докладлар ўқиш ва сиёсий темаларда суҳбат ўтказиш, оммани тарбиялаш ва у билан алоқани мустаҳкамлаш ўрнига, жойларга борганда «ҳорма-бор бўл!» дейиш билангина кифояланмоқдалар. Бунга мисол қилиб, МТС директорлари Холбоев, Боймуҳамедов, 2-МТС партия ташкилотининг секретари Шаропов ва бошқа ўртоқларни кўрсатиш мумкин.

Олтинчи беш йиллик топшириқларини амалга ошириш учун ҳормай-толмай меҳнат қилаётган колхозчилар ва механизаторлар билан алоқани мустаҳкамлаш, уларни тарбиялаш ва янги меҳнат зафарлари сари илҳомлантиришда сиёсий-тарбиявий ишларнинг катта роль ўйнашини сира ҳам унутмайлик!

Р. ҒОФУРОВ,

Верхне Волинск район партия комитети агитация ва пропаганда бўлимининг мудири.

Оҳангарон цемент заводида кундан-кунга кўпроқ мутахассис кадрлар етишиб чиқмоқда. Яқинда шогирд бўлган А. Абдураҳмонов ҳозир айланма печь машинисти бўлиб ишламоқда.
Суратда: А. Абдураҳмонов айланма печь пульт бошқармасида иш устида.
В. Салов фотоси.

МЕДИЦИНА ЯНГИЛИКЛАРИ

Ажойиб сунъий тиш

Олиб ташланган табиий тишлар ўрнига (жағ кавагига) сунъий тиш ўрнатиш масаласи жаҳон медицина фанининг ҳанузгача ҳал қилинмаган муаммоларидан бири эди.

Бу муаммони совет олимлари ҳал қилдилар. Москвадаги 1-медицина институтининг профессори В. Г. Елисеев ҳайвонларнинг териси остидаги қўшувчи тўқимага целлоидиндан ишланган найчаларни киритиб текшириб кўрди. Бунда қўшувчи тўқима найчанинг тешиклари ва ичига кириб, ўсиб кетганлигини, уни ўраб олиб, маҳкам ушлаб қолганлигини ҳамда ҳайвон организмига ҳеч қандай зарар кўрсатмаслигини аниқлади. Шундан кейин, профессор В. Г. Елисеев ассистент Э. Я. Варес билан бирга бошқа тажрибалар ҳам ўтказди. Улар полиметилметакрилат деб аталувчи пластмассидан сунъий тиш ясаб, унинг «илдиз» қисмига жуда кўп майда тешикчалар қилдилар. Ҳайвондаги табиий тишни олиб ташлагандан кейин, худди ўшанга ўхшатиб тайёрланган сунъий тиш унинг ўрнига (жағ кавагига) ўрнатилди ва аллюмин шина (тахтакач) билан маҳкамлаб қўйилди. Бир ойдан кейин турли усуллар билан текширилганда сунъий тиш жуда яхши битиб кетганлиги, унинг «илдизларидаги» тешикчаларга қўшувчи тўқима кириб ўсиб кетганлиги ва тиш атрофида мустаҳкам тўқима пайдо бўлиб, тиш ўрнашиб қолганлиги кўрилди. Бундай тажрибалар кўп марта қилинганидан кейин, одамлар тиши ўрнига ҳам сунъий тиш қўйилди ва рентген нурлари ёрдамида текшириб турилди. Бунда қўшувчи тўқима айрим жойларда суякланиб кетганлиги аниқланди.

СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги бундай сунъий тишларни практикада кенг қўлланишни тавсия этди.

Хўжа кўрсинга...

Олмалиқ мис комбинатида социалистик мусобақани ташкил этишга расмиятчилик билан қаралмоқда

Тушки овқат пайтида экскаватор машинисти ўртоқ Манжосов руда конторасига кирди.

— Жуда яхши келдинг-да, биз сенинг олдингга бир иш билан бормоқчи бўлиб турган эдик, — деди экскаватор машинисти билан кўришар экан ўртоқ Кутузов.

Руда касаба союз комитетининг раиси ўртоқ Кутузов Манжосовдан одатдагича ҳол-аҳвол сўрагач, стол тортмасидан қандайдир бир қоғозни олиб, унинг олдига қўйди. Қоғознинг тепасига катта ҳарфлар билан «Социалистик мажбурият» деб ёзиб қўйилган эди. Манжосов қоғознинг у ер-бу ерини кўздан кечиргач, рудком раисидан:

— Хўш, буни нима қиламан, — деб сўради.

Рудком раиси ўрнидан туриб, икки қўлини орқасига қилди ва кабинетнинг у бошидан-бу бошига юра бошлади.

— Илгарилари шундай варақаларни қай усулда тўлғазган бўлсанг, худди шу усулда тўлғизабер, — деди қатъийлик билан Кутузов, — масалан, ўз зиммамга қуйидаги мажбуриятларни оламан: топшириқни ошириб бажараман... ва ҳоказо, ва ҳоказо...

Экскаватор машинисти варақани олиб, қайтадан кўздан кечира бошлади. «Ишлаб чиқариш топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақага қўшилиб, — ўқиди у, — ўз зиммамга қуйидаги мажбуриятларни оламан». Шундан сўнг варақада маълум сўзларни ёзиш учун жой қолдирилган эди. Манжосов қандай мажбурият олсам экан, деб ўйланиб қолди.

Рудком раиси эса дам ўтмай девордаги осиғлиқ соатга қараб ўтирипти. У, қаергадир ошиқаяпти. Раис тушки овқат маҳали тугагунча барча экскаватор машинистлари, бурилишчиклар билан учрашиши, қисқаси бир соат мобайнида 40 га яқин кишини «социалистик мусобақага жалб қилиши» лозим.

Манжосов ҳозир раис билан ади-бади айтиб ўтиришнинг вақти эмас, деб ўйлади ва варақанинг бўш жойига узоқ вақтдан бери ёзилабериб ёд бўлиб кетган сўзларни: топшириқни 150 процентга етказиб бажариш, агрегатни намунали сақлаш, ёқилғи ва запас қисмларни тежаш мажбуриятини оламан, деб ёзди.

Рудком раиси Манжосовдан тўлдирилган варақани олиб ўқиб кўрди ва экскаватор машинистидан мамнун бўлиб, унинг елкасига қоқиб қўйди-да, шошганича ташқарига чиқиб кетди.

Олмалиқ шаҳридаги мис комбинати шаҳардаги энг йирик корхоналардан бири ҳисобланади. Бироқ корхона раҳбарлари, жумладан комбинат касаба союз комитети коллектив ўртасида социалистик мусобақани ташкил этишга етарли эътибор бермаётир. Бу соҳада партия ва кенг жамоатчилик томонидан қаттиқ қораланган формализм ва расмиятчилик ҳамон ҳукм сурмоқда. Ҳар ойнинг бошларида рудком аъзолари ўртоқ Кутузов раҳбарлигида корхонанинг барча цехларини айланиб чиқадилар ва айнан юқоридаги тартибда ишчиларни социалистик мусобақага «жалб» этадилар. «Терлаб-пишиб» ўтказилган ана шу «кампания»дан сўнг рудком аъзолари ой охиригача узатган оёқларини йиғмайдилар. Социалистик мажбуриятлар сақланадиган қалин-қалин папкалар сейфларга тартиб билан тахланиб қўйилади, юқори ташкилотларга эса, барча ишчилар социалистик мусобақага жалб этилди ва улар ўз зиммаларига янги, оширилган мажбуриятлар олдилар, деб тантанали суратда рапорт берилади.

Рудком аъзолари миллионларнинг жонли иши ҳисобланган социалистик мусобақани намунали ташкил этиш ўрнига, ана шундай расмиятчилик билан иш кўрмоқдалар. Бу эса коллективнинг ташаббусини ва ғайратини тинмай ошира боришга, илғор ишчиларнинг иш усулларини кенг оммалаштиришга ва шу асосда корхона техника-иқтисодий кўрсаткичларини янада яхшилашга тўсқинлик қилмоқда. Рудком аъзолари ойда бир марта, яъни мусобақа шартлари ёзилган бланкаларни тўлдириш пайтидагина социалистик мусобақа ҳақида гапирадилар. Лекин шунда ҳам уларни фақат бир нарса — илгаритдан тайёрланган бланкаларни қандай бўлса ҳам тўлғазиб олиш масаласи қизиқтиради, холос. Ишчилар бу бланкаларга нималарни ёздилар, қандай мажбуриятлар олдилар ва олинган мажбуриятлар қандай бажарилаяпти — бу масалалар рудком аъзоларини ва унинг раиси ўртоқ Кутузовни мутлақо қизиқтирмайди. Бу ҳақда улар бош қотирмайдилар.

Экскаватор машинисти ўртоқ Поносов ўтган ойда топшириқни 150 процентга етказиб бажариш мажбуриятини олган эди. У ўз мажбуриятини ортиғи билан — 170 процентга етказиб бажарди. Бундай юқори кўрсаткичга экскаватор машинисти қандай қилиб эришди — бу масала ҳеч кимни қизиқтиргани йўқ. Ўртоқ Поносов илғорлар қаторидан жой олиш учун астойдил ишлади ва бунга эришди. Бироқ унинг меҳнат соҳасидаги ютуғи кўрсаткич тахтада ўз ифодасини топмади. Шу сабабли июнь ойи учун олинган мажбуриятда у тайёр бланкага яна топшириқни 150 процент бажараман, деб ёзиб қўйди. Нега машинист эришган кўрсаткичидан кам мажбурият олди? Бу саволга ўртоқ Поносов бундай деб жавоб беради:

— Бланкаларга 130-150 ёки 180 процент деб ёзасанми, барибир, унинг фарқи йўқ, чунки бу мажбуриятлар ҳеч ким томонидан ўқилмайди ва текширилмайди. Рудком аъзоларини масаланинг фақат расмий томонигина қизиқтиради, холос.

Социалистик мусобақа — меҳнат унумдорлигини кўтариш ва омманинг ижодий активлигини ошириш, ишчиларнинг яшириниб ётган қобилиятларини бутун ғўлалиги билан рўёбга чиқаришни таъминловчи муҳим фактордир. Афсуски, мис комбинатининг касаба союз комитети ана шу давлат аҳамиятига эга бўлган муҳим ишни қоғозбозлик билан алмаштириб юбормоқда. Ваҳоланки корхонада ўз мажбуриятларини бажармаётган ишчилар анчагина бор. Айниқса қурилиш цехида меҳнат унумдорлиги паст, ишчиларга нормал иш шароити яратиб берилмаган, ишлаб чиқаришни ва меҳнатни ташкил этишдаги жиддий камчиликлар туфайли механизмлар ва ишчилар кўп вақт бекор туриб қоладилар. Бироқ бу масалалар билан рудком аъзолари мутлақо қизиқмайдилар. Улар ишчиларни расмий равишда, хўжа кўрсингагина социалистик мусобақага «жалб» этиш ва аъзолик бадалларини тўплаш билангина шуғулланмоқдалар.

Шаҳар партия комитетининг вакиллари бу ерда тез-тез бўлиб турадилар. Бироқ улар давлат планларининг бажарилиши ҳақидаги справкаларни тўплаш билан овора бўлиб, мусобақанинг қандай уюштирилаётганлиги ва у қандай натижалар бераётганлиги билан қизиқмайдилар.

Социалистик мусобақани уюштиришдаги бундай расмиятчиликни шаҳардаги бошқа корхоналарда ҳам кўриш мумкин. Жумладан, автомобиль тресги ва қурилиш бошқармаларида мусобақани ташкил этишда худди юқоридагидек камчиликларга йўл қўйилмоқда.

Миллионларнинг жонли иши ҳисобланган социалистик мусобақани уюштиришдаги формализмга узил-кесил хотима бериш керак!

Н. ГОРОДНИЧЕНКО.

КАТТА ОҲАНГАРОН ҚУРИЛИШИДАН ХАТ

2. Ўт юракли кишилар

Ғир-ғир эсаётган қир шамоли тизза бўйи гуркираб ўсаётган ўт-ўланларни гоҳ бир гоҳ иккинчи томонга тебратмоқда. Сариққина, ўрта бўйли, ёши 25-26 лар чамасидаги йигит қудратли машинасига эгилиб-эгилиб таъзим қилаётган ёввойи гиёҳларни илдизи билан қўпориб, метиндек ер бағрини шағиллатиб ёриб келмоқда. Бу йигитнинг ёш қалбини она муҳаббатидек илиқ, ширин туйғулар қитиқларди, унинг чеҳрасида ёшлик ифтихори барқ уриб турарди. Ҳа, дўстим ёшлик ифтихори барқ урарди. Ахир у, янги касбни эгаллаб мана мен деган машинанинг дастагини бураб, бўлажак катта шаҳарнинг тўнғич кўчасини очаётган эди-да. Бунинг устига кенг майдонда ғайрат-шижоат билан ишлаётган ёш, иноқ коллективнинг аъзоси бўлишнинг ўзи ҳам катта гап-да, дўстим. Шунинг учун ҳам унинг ҳозир кўпроқ ғайрат билан ишлагуси, машинани иложи борича тезроқ юргизгуси, ашула айтгуси келарди. Ниҳоят у гуриллаб кетаётган машинасининг овозини босиб кетишга урингандек, баланд овоз билан энг севимли қўшиғини бошлади:

Нам песня строить и жить помогает,
Она как друг и зовет, и ведёт.

Худди кўнгилларидаги қўшиқ бошланганидан хурсанд бўлган қўшни участкадаги бинокор йигит-қизлар дарҳол унга қўшилиб кетдилар. Шу пайт ғизиллаб келиб, автогрейдер ёнида тўхтаган «МК» енгил машинасидан икки киши тушди. Уларнинг бири Катта Оҳангарон қурилишининг бош архитектори Зотов эди. Зотов ҳар жой-ҳар жойдан турли овозда бутун дала бўйлаб янграётган қўшиқларни завқ билан дилида такрорларди:

И тот, кто с песней по жизни шагает,
Тот никогда, и нигде не пропадёт.

Солдат Зотов Улуғ Ватан уруши фронтларида — Ватанимиз пойтахти Москвадан фашист галалари итқитиб ташланаётганда, Ленин шаҳрида қамалда қолган ватандошларни озод қилиш учун олиб борилган шиддатли жанг пайтларида, ёвуз душманни қабиҳ уясига қувиб борилаётган кезларда бу қўшиқни юракдан севиб айтарди.

Асрлар бўйи ҳувиллаб ётган тоғ этакларида коммунизм асрининг ёш, кўркам ва обод шаҳарини барпо қилиш, ер бағрида яшириниб ётган беҳисоб бойликларни халқ хизматига тақдим этиш аҳди билан чиққан азамат ёшларнинг қувноқ қўшиқлари архитектор Зотовга янги куч-ғайрат бағишларди. У, икки кўзи ожиз ва бир қўли майиб эканлигини ҳам унутиб, ўзини соғлом ва кучга тўлган навқирон йигитдек ҳис этарди. Унинг ҳаёли ана шундай ширин кечинмалар билан банд экан, 30 ёшлар чамасидаги абжир бир йигит келиб саломлашди:

— Салом ўртоқ Зотов.

— Салом, кечирасиз, сиз ким бўласиз?— сўради архитектор нотаниш йигитнинг қўлини қисар экан.

— Йўл қурувчи станциянинг десятниги Карим Иброҳимов,— деб ўзини таништирди йигит.

— Яхши, қанча ишчингиз ва нечта машинангиз бор?

— Отрядимизда 40 киши ишлайди. Бизга 2 та 10 тонналик каток, 2 та автогрейдер, бир тракторга тиркаладиган грейдер, бир «ДТ» бульдозери ва бу машиналарни иш жойида бензин билан таъминлаб турадиган бензовоз заправочник берилган. Бундан ташқари 29-автобазанинг 20-25 юк машинаси бизнинг участкамизга шағал ташийди.

— Демак, ҳар 3-4 кишига биттадан машина тўғри келар экан-да, а?

— Ҳа, шундай. Бу ерда ҳамма ишларни машина ва механизмлар бажармоқда. Ҳозир сиз чизган проектдаги энг катта магистрал кўчани қурмоқдамиз. Қўлимизда чертёж бор, унда қандай кўрсатилган бўлса шундай қилаяпмиз, лекин айрим жойларда ер шароитига қараб чертёжга тузатиш киритишга тўғри келаяпти.

— Шундай бўлиши ҳам керак, сиз қоғозга ёпишиб олманг, лекин чертёжга киритиладиган ўзгартишлар бамаслаҳат қилинса яна яхшироқ бўлади. Ўзбекда: «маслаҳатли тўй тарқамас» деган мақол ҳам бор-ку.

— Бор-бор, ҳалиям қирқ ўлчаб бир қирқаяпмиз, ўртоқ Зотов.

Улар шу зайлда бир неча минут суҳбатлашиб турдилар. Зотов Иброҳимовга маслаҳатлар бериб, қўшни участка томон йўл олар экан, бир нарса эсига тушиб тўхтади ва десятникни чақириб:

— Ўртоқ Иброҳимов, сиз кўчанинг қачон қурила бошланганлиги ва қандай машиналар ишлаганлигини ёзиб боринг. Сизлар тарихий иш қилаяпсизлар-а, буни келажак унутмаслиги керак, — деб уқтирди.

Иброҳимов «хўп» деди-да, каток томон йўл олди. У ҳозиргина ағдариб ташланган юмшоқ тупроқ устидан борар экан, «сизлар тарихий иш қилаяпсизлар» деган сўз унинг қулоғидан нари кетмасди. Наҳотки яқиндагина кўча чангитиб юрган шўх бола — шу Карим, бугун тарихий иш қилаётган бўлса, замонлар ўтиб, унинг ва дўстларининг меҳнати шаҳар тарихи саҳифаларига ёзилса. Шундай экан тилга олишга арзигулик иш қилиш керак. Бугун тушки дам олиш вақтида йигитлар билан шу тўғрида бир гаплашиб олишим лозим, Зотовнинг гаплари уларни ҳам руҳлантириб юборади. Кайфинг чоғ бўлса, ишинг ҳам соз бўлади-да.

Бу ердаги комсомол ёшлар қандай буюк орзулар билан яшаётганликларини кўраяпсанми, дўстим?

Зотов ўз ҳамроҳи етакчилигида кўча яқинида қурилаётган объектга томон борди. Бу ерда «Ўзбекшахтострой» 6-қурилиш участкасининг бинокорлари бўлажак шаҳарнинг 4-ва 20-уйларининг фундаментига тош-шағал қоришмаси ётқизмоқдалар. Қоришманинг самосвалларда пешма-пеш етказиб турилгани, шоферларнинг лом ва белкурак билан ишлаётган йигит-қизларни «самосвални тезроқ бўшат» деб шоширишларини, 30 га яқин ёшларнинг ғайратини кўрган киши бир чеккада қўл қовуштириб туриши қийин. Тошкентлик Анатолий Баландин, Михаил Волобуев ва Нина Ерёмина ўртоқлар бошчилигидаги бригадаларда нуқул ёшлар—шўх, ишчан йигит-қизлар ишламоқдалар.

— Бригадамизни «халқлар дўстлиги бригадаси» деб атанса сира хато қилинмаган бўлади,—деди Зотов билан бўлган суҳбатда участка мастери Василий Власович Ширшов. У, бу ерга бир-бирларини билмасдан келган ва улуғ мақсад йўлида учрашиб қолган казак Георгий Мугурдунов, тожик қизи Олия Саидова, ўзбек Холмат Ҳидиров, украиналик Екатерина Бережная ва немис Екатерина Келлер, польшалик Огнесса Бутрименколарнинг аҳил ва қадрдон дўстларга айланиб бораётганликлари бир-бирларига кўмаклашиб ишлашлари тўғрисида тўлқинланиб сўзлаб берди.

— Мен ҳаммадан ҳам буларнинг ғайратига, жонкуярлигига, иш устида ҳеч кимни юз-хотир қилмай танқид қилаверишларига қойилман,— деди мастер зўр ҳаяжон ва ғурур билан. — Булар ўтолов! Қайси бирига қарасанг ғайратини ичига сиғдиролмаётганга ўхшайди. Бунақанги ёшлар билан бирга ишлашнинг ўзи гашт, нақадар завқли.

Суҳбатнинг устига ГРЭС қурилишининг бошлиғи Чернов келиб қолди. Улар саломлашиб, бироз ҳол-аҳвол сўрашгач, Зотов участкаларда олиб борилаётган ишларни суриштириб кетди. Чернов унинг саволларига қисқа-қисқа жавоб берди. Қаергадир шошилаётганлигини билдириш учун гапга хулоса ясаб:

— Умуман ишлар ёмон эмас, қурилиш жадал суръат билан бораётир, ҳар куни янги-янги объектларда иш бошланмоқда. Қурувчилар сони кун сайин ортмоқда. Ўтган якшанбада яна бир неча юз киши қўшилди. Фақат Чирчиқ шаҳридан шу ҳафтада 100 азамат келди. Мамлакатнинг ҳамма чеккасидан қудратли техника келиб турипти...

Шу пайт енгини тирсагигача шимариб олган, этик ва жомакорининг у ер-бу ерида цемент қоришмаси қотиб қолган, ўрта бўйли, озғингина, малла сочли, мовий кўзли бир йигит келиб, саломлашишни ҳам унутиб зарда билан гапира бошлади:

— Ўртоқ Чернов, биз бу ерга пашша қўригани келганмизми ёки ишлаганими?

— Ишлагани бўлса керак, — жавоб берди бошлиқ, йигитта бошдан-оёқ разм солиб чиққач.

— Ундай бўлса нега, бизга ишлаш учун нормал шароит туғдириб бермайсизлар. Ахир 100 метр канон нима деган нарса. Шунинг йўқлиги учун 2 соатдан бери 16 киши қўлимизни қовуштириб ўтирибмиз.

— Нега канон бўлмаса сиз бекор қоларкансиз, сизлар бетончисизларку?

— Бетонни дуч келган жойга қуйиб кета бермаймизку, режа тортиш керакмийўқми, ахир!

— Керак, қизишма, ука қизишма. Бунақа қила берсанг нервинг бузилиб қолади, сен эса ҳали бизга кўп иш берасан.

— Қизишма-қизишма дейсиз бугун режа ип, эртага қозиқ, индинга тўсқич тахта бўлмай қола берса, биз хуноб бўлиб ўтира берсак, бунақа билан иш битадими?!

Бу гаплардан Черновнинг нейтмаси чиқиб кетди. Жаҳли қистаб кетаётган бригадир Владимир Турганов бўлса факт кетига факт келтириб бошлиқни танқид қилишда давом этмоқда эди. Бу йигитнинг ўз ишига чин қалбдан берилиб кетганлиги, ўткир тил билан танқид қилишга усталиги Зотовга ёқиб қолди. Қурилиш бошлиғи эса икки букланган катта дастрўмоли билан бети ва бўйнидан милт-милт чиқаётган терни артар, нима дейишини билмасди. Уни оғир вазиятдан Зотов қутқаргандек бўлди. Зотов ҳалиги йигитдан:

— Траншеянинг эни қанча, сизлар қанча кенгликда бетон ётқизаётирсиз?— деб сўраб қолди.

— Биз 60 ва 80 сантиметр кенгликдаги траншеяга қуйишимиз керак экан. Лекин траншеяни ковлаган азаматлар бир метргача кенгайтириб юборишган, биров уларга нега шундай қилаяпсан демаган. Биз ҳам унга қанча кенг бўлса шунча бетон қуяберардик. Бугун бизга дуч келган жойга қуйиш ортиқча харажатга олиб келиши билан бирга проектга хилоф эканлигини тушунтиришди.

— Илгари сизларга тушунтиришмаганми?

Бизга бетон қоришни ва ётқизишни ўргатишди, бироқ бунақа узунлик ва кенглик бирликларини айтишмади. Биз қаердан биламиз, биримиз токарь, биримиз слесарь, биримиз машиначи, биримиз эса пойафзал тикувчи бўлганмиз. Бригаданинг битта аъзоси ҳам бинокор бўлмаган эди.

Бу гапларни эшитгач, Зотов ташвишга тушди. Фундаментдан бузилиш бошлангач, уёғи нима бўлади? Бу ҳар бир бино проектини ишлагунча қанча инженер-техник ходимнинг озмунча меҳнати сингганми? Кўзи ожиз Зотовнинг ўзи бу биноларнинг қулай планировкасини топгунча ва расчетларини ишлаб чиққунча озмунча бош қотирганми? Қурилиш ташкилотига тайёр план берилса, ҳар бир участкада иш чертёжи бўлса-ку, яна ҳар бир бригада ўзбошимчалик билан қура берса. Бу қандай тартибсизлик!

— Интизомни мустаҳкамлаш, ишда қатъий тартиб ўрнатиш керак, ўртоқ Чернов,—деди бош архитектор ҳаяжонини яшира олмай.

— Сиз коммунистсиз, партия ва ҳукумат юз миллион сўмлаб маблағни, қудратли техникани сизнинг қўлингизга ишониб бериб қўйибди. Минглаб ёшларнинг тақдири, уларни ишчан ҳунарманд, ташаббускор кишилар қилиб тарбиялашдек масъулият ҳам сиз ва сиз сингари коммунистлар зиммасига юклатилган...

Шу гаплардан сўнг бригадир Турганов ўз шериклари томон, Зотов эса ўз машинаси томон йўл олдилар. Қурилиш бошлиғи Чернов бўлса шунча гаплардан роса эзилиб кетганидан ерга қарагани ҳомуш бўлиб турган жойида қотиб қолди.

Зотов машинада қўшни участка томон борар экан, ҳаёлида бояги бригадир йигитнинг сиймосини чиза бошлади. «Буларнинг юрагида ўти бор, сўнмас ўти бор. Бу ўтни Коммунистик партия ва Ленин комсомоли ёққан. Қийинчиликларга дуч келган сари бу ўт кучлироқ аланга олади, шунинг учун ҳам комсомол энг қийин ишга ўзини уради».

Бу минглаб ёшлар бугун оддий шогирд, оддий қурувчи бўлиб ишлашаяпти, дўстим Беш-ўн йиллардан сўнг кўрасан, уларнинг бир нечаси иттифоққа машҳур бинокор, бир нечаси чапдаст монтажчи, яна бир қанчаси новатор инженер бўлиб донг таратади. Бутун халқ уларни чўлда шаҳар қурган азаматлар, деб олқишлайди.

Халқ олқишидан юқори бахт борми, дўстим!

А. МИРБОБОЕВ,
З. ИСРОИЛОВ.

Пахтакор ва механизатор ўртоқлар! Ҳар бир туп ғўзани кўз қорачуғидек сақлаб, уларда мўл ҳосил тўплашга эришайлик!

☆☆☆ ☆☆☆ ☆☆☆

Бир туп ғўза нобуд бўлса, камида 10 та кўсак йўқотган бўламиз

КУЗДА ХИРМОН ТЎЛСИН ДЕСАНГ, БУГУН ЯХШИ ИШЛА!

Куз ва баҳор фаслларида қилинган фидокорона меҳнатнинг порлоқ натижаси ўзини кўрсатди. Поёнсиз далаларимиз кўмкўк ғўзалар билан қопланди. Фидокор колхозчилар ва механизаторлар ана шу пахтазорларда мўл ҳосил учун курашни қизғин давом эттириб, ғўза тупларида шоналарни, гулларни кўпайтирмоқдалар. Сувчилар, химизаторлар бир туп ғўза ҳам чанқаб қолмасин, ғўза баргларига ҳашорат тушмасин, деган олижаноб мақсад билан чарчаш нималигини билмай меҳнат қилмоқдалар.

Шу кунларда колхозларга борсангиз дала шийпонларида кўрпа-ёстиқларнинг тартиб билан тахлаб қўйилганлигини кўрасиз. Пахтакорлар, механизаторлар далага чиқиш учун бир минут вақтни ҳам зойи кеткизмасликка ҳаракат қилиб, далага, иш бошига кўчиб чиққанлар. Ҳали қушлар ўз уясидан парвоз қилмай туриб далада гуруллаётган трактор овозини, қувноқ яллаларни эшитасиз. Ҳар бир киши — механизатор ҳам, пахтакор ҳам қўлни-қўлга бериб бир мақсад учун, поёнсиз пахта далаларида ҳосилнинг мўл бўлиши учун астойдил меҳнат қилмоқда.

Кекса пахтакорлар айтгандек, ҳозир яхши ишласак, саратоннинг иссиғига бардош бера олсак, ғўзаларимизни шу кундаги саратон сувига қондира олсак, топган барча ўғитимизни ғўза илдизларига сингдирсак — кузда хирмонларимиз оқ олтинга тўлади. Ҳаёт фаровон, турмуш янада маданий бўлади.

Пахтазорларни шу кунларда бир айлансангиз, кечагина оппоқ бўлиб очилган ғўза гуллари нимранг тусга кирганини кўрасиз. Ана шу нимранг гуллар кун ўтиши билан ерга тўкилиб, унинг ўрнида кўсакчалар кўзга ташланади. Мана шу кичик кўсакчани пайдо қилгунча колхозчилар ҳам, тракторчилар ҳам маржон-маржон тер тўкдилар.

82 ёшли пахтакор — Молотов номли колхознинг звено бошлиғи Мирзаназар ота кенг пахтазорга қарар экан, унинг кўзлари ўз меҳнатининг нишоналарини кўриб қувнайди.

— Ерни алдамасанг, — дейди ота, — у сени ҳам алдамайди.

Кекса пахтакорнинг ана шу сўзларида олам-олам мазмун бор. Ерга қанчалик меҳр қўйилса, у қўйилдатисини «мана ол» деб юзага чиқаради. Мана ҳозир ерни эркалашнинг айни палласи, чунки биз меҳр-муҳаббат қўйган ғўзамиз ана шу ерда ўсиб, ривожланмоқда. Ернинг ҳаракатига ёрдам бериб, қаторларга кўпроқ ўғит солсак, ғўзамизда шона ҳам, гул ҳам кўпаяди. Бу гуллар етилиб, эрта-индин тўлиқ кўсакларга айланади.

ҲИСОБДАН АДАШМАСЛИК КЕРАК

Кузда, ҳосил тугаб, қиш шабадаси кезиб қолганда ғўза шохларидаги мезон толасидек оқариб турган пахтани олиб, уни хирмонга келтириб ташлаймиз. Пахтанинг қадрига етган киши кўчадами, йўлдами ўтиб кетар экан, унинг кўзига бир сиқим ёки бир чаноқ пахта кўрингудай бўлса, у елкасидаги юкни ерга қўйиб, тупроққа тушиб ётган пахтани олиб колхоз бойлигига қўшади. Хўш, ҳозир оқ олтин толалар яратилаётган шу кунларда нима учун ғўзаларнинг нобуд бўлишига йўл қўямиз? Ахир **бир туп ғўзада** кам деганда 10 та кўсак бўлади-ку. Кузда бир чаноқ пахта учун энгашган киши, нима учун ҳозир 10-15 чаноқ пахта етиштириб берадиган **бир туп ғўзани** босиб ўтади ёки унинг нобуд бўлишига била-кўра туриб йўл қўяди?

Биз яқинда Оққўрғон районидаги Сталин номли колхознинг бош бухгалтери Қодир Сарибоев, шу колхоз партия ташкилотининг секретари Мусо Мусоқов, колхоз раиси Қўшмирза Парпиев ўртоқлар билан ғўза нобудгарчилигига қарши кураш тадбирлари тўғрисида суҳбатлашдик.

Колхоз раиси ва партия ташкилотининг секретари колхозда яқинда бўлиб ўтган бир воқиани сўзлаб беришди. Қардош мусобақадош Озарбайжон пахтакорларининг вакиллари Ҳусан Ҳаитов бошлиқ бригада ерларига келиптилар. Шунда универсалчи Отабек Нишонов катта пайкал чеккасида ғўзаларни культивация қилаётган экан. Мусобақадошлар универсалчининг ишини бир дам кузатиб туриб, уни дарҳол тўхтатиптилар.

— Хўш, нима гап ўзи, — депти универсалчи.

— Орқа-ўнгингизга қараб ишланг, қардош, — дейишипти озарбайжонликлар.

Шунда Отабек Нишонов культивация қилиб ўтилган қаторларга қарапти-ю, ҳангу-манг бўлиб қолипти. Ахир у, тўрт-беш туп ғўзани эмас, бир неча қатордаги ғўзани кесиб кетган экан. У, культиватор иш органларининг ўрнатилишини яхшилаб мосламай, ҳадеб қаторнинг у бошидан-бу бошига бориб кела берган экан.

Универсалчи трактордан тушгач, қардош мусобақадошлар у билан биргаликда қирқилган ғўзаларни санаб чиқишипти. Рақам 860 га етганда универсалчининг тили гапга келмай қолипти. Биз ҳозир мана шу — 860 туп ғўзадан ўртача қанча кўсак чиқишини ҳисобладик. Колхоз бухгалтери чўт ташлаб рақамларни кўрсатди.

Ана шундай бепарволик натижасида бир универсалчи шунчадан ғўзани нобуд қилаберса, 1373 гектар пахта майдонига эга бўлган Сталин номли колхоз қанча ҳосилни йўқотган бўлади? Ёки шу колхоз ҳар куни ўртача бир гектар ерда 10 тупдан ғўзанинг нобуд бўлишига йўл қўйса, 13730 туп ғўза йўқотган бўлади. Ваҳоланки, шу ғўзаларнинг ҳар тупида кам деганда 10 тадан кўсак бўлса, колхозда бир кунда 549 килограмм пахта поймол қилинган бўлади.

Мана ҳозир колхозчилар ҳам, механизаторлар ҳам шуни пухта ўйлашлари, ҳозиргача қилинган меҳнатнинг зойи кеткизилишига мутлақо йўл қўймасликлари, шундай хатти-ҳаракат қилаётган кишиларга кескин зарба беришлари керак.

Ҳисобдан адашмаслик учун кураш меҳнатнинг рўёбга чиқишида ва ҳосилнинг ошишида катта омилдир. Биз колхоз активлари билан ҳисоблаб чиқдик. Бунда маълум бўлдики, агар колхоз ғўза парваришини бошлангандан то у тамом бўлгунча, яъни ҳосил пишиб етилгунча ҳар куни ўртача бир гектар ерда 10 тупдан ғўзанинг нобуд бўлишига йўл қўйса, хаммаси бўлиб 824 минг туп ғўзани йўқотган бўлар экан. Бу, салкам 9 гектар пахта майдонини ташкил этади.

— Бизда бунчалик нобудгарчиликка йўл қўйилаётгани йўқ, — деди раис...

— Агар ҳар куни шунчадан ғўзамиз нобуд бўла берса далада нима қолади? — деб кулди парторг.

Тўғри, бу колхозда ғўзанинг шу хилда кўп нобуд бўлишига йўл қўйилаётгани йўқ, лекин фактлар шуни кўрсатдики, колхознинг айрим бригадаларида ғўза бундан ҳам кўпроқ нобуд бўлаётир. Отақул Эшонқулов бошлиқ бригадага борганимизда универсалчи Холтўра Арслонов машинасини тўхтатиб қаёққадир кетиб қолган экан. Биз, у культивация қилган жойда ишнинг сифатини, шу билан бирга ғўзалларнинг нобуд бўлган-бўлмаганлигини текшириб кўрдик.

Ҳали биз колхоз бухгалтериясида ҳисоблаганимизда бир кунда ўртача бир гектар ерда 10 тупдан ғўза нобуд бўлади, деган тахминни қилган эдик. Афсуски шу Холтўра Арслонов универсални тўхтатиб қўйган жойда машина қайтаётган пайтдагина 10 туп ғўза қирқилиб кетипти. Ахир Холтўра Арслонов ҳам шу ғўзаларни ҳозирги даражага келтириш учун кўпчилик қатори озмунча меҳнат қилдими? Нега эндиликда келиб, ғўзалар текис шона ва гул тугаётган пайтда бепарво бўлиб, ғўзаларнинг нобуд қилинишига, шунча меҳнатнинг йўқ бўлиб кетишига йўл қўймоқда? Бу аҳволдан бригада бошлиғи Отақул Эшонқулов бехабар эмас. Ўртоқ Эшонқулов, агар сиз далаларингиздаги ғўзаларнинг шу хилда нобуд бўлишига йўл қўя берсангиз, 100 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил бериш тўғрисидаги мажбуриятингизни бажара олмай, кўпчилик ўртасида уялиб қоласиз.

Пахтакор ва механизатор ўртоқлар, ҳозирги кунда ишни билиб қилинг, ҳисобдан адашмаслик керак!

ЖОНКУЯРИ ЙЎҚ ЕРНИНГ ҒЎЗАСИДА ҲОСИЛ КАМ...

Сталин номли колхозда илғор, мўл ҳосил етиштириш учун астойдил курашаётган бригада, звенолар билан бирқаторда куз ғамини шу кунда емаётган айрим бригада, звенолар ҳам бор. Колхоз раҳбарларидан қолоқ бригада ёки звено қаерда, деб сўрасангиз ҳар иккаласини ҳам 8-бригада участкасидан кўрсатадилар. Бригада бошлиғи Халил Бекназаров пахтачиликни яхши биладиган деҳқон, аммо у, дала ишларини пухта ташкил қилишда, колхозчиларни тўла ишга чиқаришда, уларга ғамхўрлик қилишда нўноқ бўлиб қолмоқда. Бригаданинг 70 гектар еридаги кўп пайкаллар ҳалигача бир марта ҳам суғорилмаган, минерал ўғит дала шийпонида тахлоғлиқ турган бўлса ҳам, уни майдалаб, гўнгга аралаштириб қаторларга солинмаган.

Нега шундай? деб сўрасангиз, бригадир Халил Бекназаров, «СУЗ ишламаяпти» деб жавоб қилади. Ахир бошқа бригадаларда СУЗ тўхтовсиз ишлаб турипти-ку. Чунки ўртоқ Бекназаров ана шу ўз бригадасига юборилган механизациядан тўла фойдаланиш, бу соҳадаги айрим камчиликларни механизаторлар билан биргаликда бартараф қилиб, ишни кучайтириб юбориш юзасидан астойдил ҳаракат қилмайди. Шунинг учун ҳам унинг кўп ғўзалари бошқа бригадаларнинг ғўзасига қараганда кеч шоналамоқда, кеч гуллаётир.

Ғўзасининг озуқасини ўтга ем қилиб қўйган деҳқон қанақа деҳқон! Ўртоқ Бекназаров бригадасига борсангиз, ғўзаларнинг ўт ичида қисилиб қолганлигини кўриб ачинасиз. Ёки Мусай Буркутбоев бригадирлик қилаётган 15-бригадани кўриб чиқайлик. Бу ерда ҳам жонкуярлик бўлмаётганлиги учун ғўзаларда ҳосил кам. Бригадада 88 гектар ер бор. 30 центнердан ҳосил берамиз деб тантанали ваъда қилишипти. Ғўзаси чанқатиб қўйилаётган, вақтида сифатли чопиқ қилинмаётган, ўғитга ўтни шерик қилиб қўйган шу бригаданинг ҳар гектар еридан қандай қилиб 30 центнердан ҳосил олиш мумкин? Ўртоқ Буркутбоев колхозда бўлган очиқ партия мажлисида сўзга чиқиб, «тузатамиз, ўтини эртагаёқ тозалаймиз», деб ваъда берди. Унинг бу сўзлари қуруқ ваъдадан иборат эканлиги шундан ҳам маълум бўлиб турибдики, 88 гектар ернинг 20 гектаридаги ғўзани ўт босиб ётипти-ку, у буни эртагаёқ тузатамиз, дейди.

Бу бригадада кўпгина колхозчилар яхши ишламаяптилар, деб айтилмоқда. Лекин бу ўринли эмас, чунки колхозчиларнинг, айниқса болали аёлларнинг яхши ишлаши учун шароит йўқ. Бригада бошлиғи ўзига ишониб топширилган шарафли вазифани қониқарсиз бажармоқда.

ЭНДИ ҲОСИЛ КАЛИДИ СУВЧИЛАР ҚЎЛИДА

Саратон сувига тўйган ғўзанинг кўсаги семиз бўлади, дейди деҳқонлар. Молотов номли колхознинг кекса пахтакори Мирзаназар ота ҳам ана шу сўзни такрорлайди, у:

— Ғўзанинг илиги тўлмаса, кўсакни семиртира олмайди, — дейди.

Ота жуда тўғри айтади. Ғўзанинг илигини, яъни унинг поясини, шохларини ердаги ўғитни сингдирувчи сув тўлдиради. Ерга ўғит кўп солингани билан ғўза қондириб суғорилмаса, ўғитнинг фойдаси эмас, зарари тегади, ғўза илдизлари қизиб, ҳосилини ташлаб юборади. Колхоз сувчиси Мамат Қобилов доим қатор оралаб юради. У, қаторни кузатиб бораркан, пайкал этагида юрган аёл унга қўл кўтариб, алланималарни ишора қилади.

— У киши нима деяптилар? — қизиқиб сўрадик.

— Қўлини кўтариб-туширгани сув етипти дегани, қўлини кўтариб, уни сарак-сарак қилгани ҳали оёқламапти ёки яхши захламапти дегани... Икки сувчининг имо-ишора билан сўзлашишини шундан кейин фаҳмлаб олдик.

Бригада бошлиғи Эргаш Ҳамроев, «энди ҳосил калиди сувчилар қўлида» деб тўғри айтди. Агар ғўза бир кун эмас, бир соат кечикиб суғорилса, ёки бепарволик қилиб қатор ҳаддан ташқари захлатиб юборилса, шона ҳам, гул ҳам тўкилиб кетади.

— Сув намдан кейин юриши керак. Бу уста сувчиларнинг сўзи.

— Ер ҳайдаш ёки чигит экиш даврида универсалчиларга қандай қарасак, ҳозир сувчиларга ҳам шундай қарамоқдамиз, — сўзида давом этади бригадир. — Биз ғўзани икки сменада — кечаси ва кундузи суғорамиз. Кечаси ишлаш учун сувчиликка эркаклардан, кундуз куни эса хотин-қизлардан ажратдик. Улар иссиқ овқат, қўшимча равишда қанд билан таъмин этилганлар. Сувчиларимиз ана шу, ўзларига топширилган вазифанинг муҳим ва шарафли эканлигини тўла ҳис қилган ҳолда, жонкуярлик билан меҳнат қилмоқдалар. Ҳар биримизнинг мақсадимиз — 73 гектар ернинг ҳар гектаридан 27,5 центнердан ҳосил олишдир.

ҲАР ТУП ҒЎЗАДА ҲОСИЛНИНГ МЎЛ БЎЛИШИ УЧУН

Биз Сталин номли колхознинг бир қанча бригадаларини айландик. Далаларнинг чеккасидан қараганда, ғўзалар тупи кўп, нормал қалинликда бўлиб кўринади. Аммо қаторлар ораласангиз, айрим жойларда ғўза йўқлиги ёки хато ерларга яқингинада чигит экилганлиги, у энди униб чиқаётганлигини кўрасиз. Агар ҳозирги мавжуд ғўза туплари тўла сақланиб қолинган ҳолда унинг ҳар бир тупида мажбуриятимизга яраша кўсак бўлишини таъминламас эканмиз — яъни **ҳосилни ошириш учун оммавий равишда курашмас эканмиз,** мажбуриятнинг бажарилмай қолиши мумкин.

Ҳозир вақт бор. Колхозчилар, механизаторлар оммасини дала ишларини кучайтириб юборишга тўла сафарбар эта олсак, пахта далаларида ёввойи ўтларнинг ўсишига йўл қўймасак, каналларда оқаётган сувнинг исроф бўлишига чек қўйсак, айрим универсалчи ёки колхозчиларнинг бепарволиги орқасида ғўзаларимизни нобуд бўлишдан сақлаб қолсак, ана шундагина кузда ғолибларга берилувчи кўчма Қизил байроқ бизнинг қўлимизда ҳам бўлади.

Пахтакор ва механизатор ўртоқлар! Республикамизда 3 миллион тонна пахта етиштириш ишига муносиб ҳисса қўшиш учун шу кунларда астойдил меҳнат қилайлик! Олтинчи беш йилликнинг биринчи йили — 1956 йили пахтадан мўл ҳосил етиштириб, она-Ватан ва халқ олдидаги бурчимизни муваффақиятли адо этайлик!

С. МАҲКАМОВ,
Оққўрғон районидаги Сталин номли колхоз.

ПАХТА ДАЛАЛАРИНИНГ ИЛҒОРЛАРИ

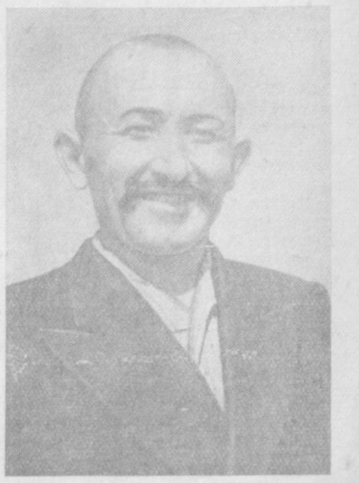

Суратда (чапдан):

П. РАҲМОНОВ — Ўрта Чирчиқ районидаги Куйбишев номли колхознинг ўртоқ П. Раҳмонов бошлиқ бригадаси мўл ҳосил учун курашни қизғин давом эттириб колхозчилар ўртасида социалистик мусобақани ҳар тарафлама кучайтириб юборди. Бу бригаданинг ҳар бир аъзоси гектаридан 30 центнердан ҳосил етиштириш ишига муносиб ҳисса қўшиш мақсадида астойдил меҳнат қилаётир. Бригадада барча дала ишлари бир-бирига боғлаб, сифатли қилиб ўтказилади. Шунинг учун ҳам ғўзалар ўтган йилдагига нисбатан 10 — 15 кун илгари шонага кирди ва шу кунларда текис гуллаб айрим пайкаллардаги ғўза тупларида 1 — 2 тадан тугунчалар ҳосил бўлди.

Бригада аъзолари июль ойида ҳам ғўзаларни юқори сифатли парвариш қилиб шоналарни гулга, гулларни тўқ кўсакларга айлантириш учун барча тадбирларни кўрмоқдалар.

З. АЛИЕВ — Пискент районидаги Ворошилов номли колхозга борсангиз ўртоқ З. Алиев раҳбарлик қилаётган звено ғўзаларини ҳар бир киши мақтаб гапиради. Ғўзаларни ҳозирги даражага етказиш учун звено аъзолари йил бошидан бери астойдил меҳнат қилмоқдалар. Звенода ерларни экишга пухта тайёрлаш билан бирга чигит ҳам қисқа ва қулай муддатларда экиб олинди. Механизаторлар билан ҳамкорликда ишлаб колхозчилар ғўзаларни ўз вақти даноқ яхши парвариш қила бошладилар. Ҳозиргача барча майдонлардаги ғўза икки марта узунасига ва кўндалангига культивация қилинди. Минерал ва маҳаллий ўғит аралашмаси билан озиқлантирилгач қондириб суғорилди.

— Звеномиз аъзолари, — дейди ўртоқ З. Алиев, — ўтган йили пахта тайёрлаш давлат планини 220 процент қилиб бажарган эдилар. Биз бу йил бундан ҳам юқори кўрсаткичга эришиш, ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил етиштириш учун ғўза парваришини янада сифатли ўтказиш учун курашамиз. Пахта далаларида бошланган социалистик мусобақани қизғин давом эттириб пахтанинг эрта очилишини таъминлаймиз.

И. НУРАЛИЕВ — Боёвут районидаги Каганович номли колхознинг янги ерлардан мўл ҳосил етиштиришга қарор қилган ўртоқ И. Нуралиев бошлиқ бригада аъзолари ўз далаларидаги ҳарбир туп ғўзани меҳр билан парвариш қилаётирлар. Уч марта узунасига ва икки марта кўндалангига культивация қилинган ғўза тупларида шона ва гуллар кун сайин кўпаймоқда. Дастлабки муваффақият билан мағрурланмаётган бригада аъзолари ғўза парваришини қизғин давом эттирмоқдалар. Ҳар бир колхозчи ўзига топширилган вазифани муваффақиятли бажариш мақсадида ҳормай-толмай меҳнат қилаётир.

Гектаридан 45 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олган бу бригада аъзолари ҳозирги ҳал қилувчи кунларда иш суръати ва сифатини бундан ҳам кучайтриб гулларни тезроқ кўсакларга айлантириб олиш мақсадида меҳнат унумдорлигини тобора оширяётирлар

Г. Пун, Қ. Розиқов, А. Ким фотолари. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Илғор бригада даласида

Ўртоқ Тилов Маманов Сирдарё районидаги Тарас Шевченко номли колхознинг илғор бригадаларидан бирига бошчилик қилади. У ўтган йили бригадада пахтадан юқори ҳосил олинганлиги учун Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига қатнашиш шарафига муяссар бўлган эди. Ўртоқ Тилов Маманов виставкадан юқори ҳосил усталарининг иш тажрибаларини ўрганган ҳолда ўз колхозига қайтгач, бу тажрибаларни колхоз ишлаб чиқаришига жорий қилиш учун курашди. Бригадада барча пахта майдонларига квадрат-уялаб ва тор қаторлаб чигит экилди.

Ҳозир сифатли парвариш қилинаётган ғўзалар сершона бўлиб ўсмоқда ва гуллаётир. Бригада аъзолари бу йил мавжуд пахта майдонининг ҳар гектаридан ўтган йилдагига нисбатан 4 центнердан ортиқ, яъни 40 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар. Улар ана шу юксак мажбуриятни ошириб бажариш мақсадида фидокорона меҳнат қилиб, мавжуд 60 гектар пахта майдонларини уч марта комплекс парваришдан чиқардилар. Озиқлантириш ва суғориш ишлари ҳам қулай агротехника муддатларида сифатли ўтказилмоқда.

Бу ишларни бажаришда 2-МТС механизаторлари бригада аъзоларига яқиндан ёрдам бераётирлар. Улар культивация ва ғўзаларни озиқлантиришда ишни сифатли бажармоқдалар.

М. ЙЎЛДОШЕВ,
Ж. БОБОЖОНОВ.

Социалистик мусобақа асосида

Бекобод районидаги Маленков номли колхоз аъзолари бу йил барча майдонлардаги ғўзаларини ўз вақтида ва сифатли парвариш қилиб, ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил олиш учун курашмоқдалар. Колхозда меҳнат яхши ташкил этилган. Мавжуд ишчи кучлари ва механизациядан унумли фойдаланилмоқда. Шунингдек колхозчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишлар, социалистик мусобақа кучайтириб юборилган.

Колхозда мусобақадош Х. Ёриев, Б. Абдурасулев ўртоқлар бошлиқ бригада аъзолари олдинда бораётирлар. Улар шу кунгача яшил квадратлардаги ғўзаларини 2,5 марта комплекс парваришдан чиқаришга муваффақ бўлдилар. Бу бригадаларда суғориш ишлари ҳам белгиланган агротехника муддатларида сифатли олиб борилаётир. Сувчилардан Т. Худоёров, М. Тошбоев, Б. Холмуродов, Ш. Қорабоев ўртоқлар ғўзани кечаси най усулида суғориб яхши натижаларга эришаётирлар. Улар суғораётган ғўзалар кундан-кунга яхши ўсиб, шонага-шона, гулига гул қўшмоқда.

У. ШОДИЁРОВ.

Илғор универсалчи

Ўртоқ Р. Раимов 13 йилдан бери Тошкент районидаги «Сталинград» колхозида универсалчи бўлиб хизмат қилади. У ўзининг кўп йиллик иш тажрибаларида меҳнат унумини ошириш ва унинг сифатини яхшилаш соҳасида анчагина ютуқларга эришди. Ўртоқ Р. Раимов ўтган йили 1250 гектар ердаги сабзавот экинларини сифатли культивациядан чиқарганлиги сабабли қиммат баҳо буюмлар билан мукофотланди ва Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига экскурсант сифатида қатнашди. Ўртоқ Раимов виставкада моҳир механизаторларнинг иш тажрибалари билан мукаммал танишиб қайтди. У бу йил ўтган йилгидан анча ортиқ ердаги сабзавот экинларини парвариш қилиш мажбуриятини олган эди. Ўртоқ Раимов шу кунгача 750 гектар ердаги экинларни культивация қилиб, 500 килограмм ёнилғини тежаб қолди. Бу билан у йиллик планини ортиғи билан бажарди. Ҳозир ўртоқ Раимов мажбуриятни ҳам ортиғи билан адо этиш учун курашмоқда.

Ғ. ҚОДИРОВ.

Машинада айб йўқ...

Ўзи ўстирган, меҳнати синган ғўзани ким поймол қилгуси келади. Бундай кишини ҳеч бир колхоздан ҳам топа олмайсиз, деб айтишлари турган гап. Лекин текширишда шундай фактлар ҳам аниқ бўлмоқдаки, айрим бепарво, ўз ишига жонкуярлик билан қарамайдиган беғам универсалчилар культивация қилиш даврида қаторларга эмас, атрофга қараб машина юргизаётганлари учун, трактор ғилдираклари, культиватор тишлари ғўза тупларини қисман эзмоқда, ҳатто қирқиб кетаётир. Чиноз районидаги «XIX партсъезд» колхозида шундай фактларни учратиш мумкин. Универсалчи пахтадан келадиган даромаднинг кўп қисмини олади, у колхозчиларга мўл ҳосил етиштиришда катта ёрдам берувчи кишидир.

Бир туп ғўзанинг ҳам нобуд бўлишига йўл қўймаслик керак.

(Мухбир хабаридан).

М. Воробейчиков чизган расм.

Пайкал ўртасида икки туп ғўза,
Аланг-жаланг бўлиб бўйнини чўзар:
— Анув келаётган Шерматми тағин,
Кеча холамларнинг роса абжағин
Чиқазибди, эссиз қабирғалари,
Қулоқларидаги гул-сирғалари...
Тракторчи эмас — устабузармон,
Ғўза ораласа, сон деб ўзармон.
Хайр, ойимжон, ичга сиғмайди дардим,
Янчмасайди, бир қоп пахта бўлардим.

Зарпечакка қарши курашилмаётир

Зарпечак — қишлоқ хўжалик экинларининг ашаддий душманларидан биридир. У экинларни ўраб олса, ўсишдан қолдиради, олинадиган ҳосилнинг камайишига сабаб бўлади. Афсуски, Қуйи Чирчиқ районидаги кўпгина колхоз раҳбарлари зарпечакка қарши ўз вақтида кураш олиб борилиши лозимлиги ҳақида ўйламаётирлар. Улар зарпечакнинг канол ва жут экинларига катта зарар келтириши мумкинлигини тушунмаётирлар.

Ҳозир 1-МТС зонасидаги Ворошилов номли колхознинг кўпгина экинзорларига зарпечак тушиб, у кенг тарқалмоқда.

2-МТС зонасидаги Крупская номли колхозда ҳам зарпечакка қарши кураш яхши уюштирилмаган. Колхоз раиси Қодиров, агрономи Раимқулов ўртоқлар ўз вазифаларига панжа орасидан қарамоқдалар. Шунинг учун ҳам экинзорларга кенг тарқалган зарпечак канол-жутни ўсишдан қолдирмоқда. Колхознинг А. Маҳкамов бошлиқ бригадасида 28 гектар ердаги ўсимлик шу вақтгача зарпечакдан тозалаб олинмаган. Карл Маркс номли колхоз раҳбарлари ўтган йили зарпечакдан катта зарар кўрилганлигини яхши биладилар. Лекин улар бу йил ҳам ўтган йили йўл қўйилган хато ва камчиликлардан тўғри хулоса чиқариб олмаганлар. Шунинг учун ҳам бу йил зарпечакнинг кенг тарқалишига йўл қўйиб келмоқдалар. Колхознинг Жабборов бошлиқ бригадасида культивация ва чопиқ сифатсиз ўтказилаётганлиги сабабли, шунингдек чопиқ вақтида ўсимлик зарпечакдан тозалаб олинмаганлиги учун 40 гектар майдондаги канол экинлари зарпечак ичида қолиб сарғая бошлаган. Районнинг «Путь к коммунизму», Каганович номли, «Янги турмуш», Сталин номли, «Звезда» колхозларида ҳам зарпечакни йўқотиш учун етарли кураш олиб борилмаётир.

Колхоз ва МТС раҳбарлари бу ярамас аҳволнинг олдини олиш ва зарпечакни тез кунлар ичида йўқотиш чораларини кўришлари керак.

Қ. ПЕРШИЕВ,
Д. ҚУРУНБОЕВ.

„Пахта учун кураш" журналининг янги сони

Оммавий деҳқончилик журнали «Пахта учун кураш»нинг июнь сони босилиб чиқди. Журналнинг бу сони иқтисодий фанлар кандидати Н. И. Чумакованинг «Пахтачиликда пул-материал сарфлашни камайтириш ва даромадни ошириш резервлари» деган мақоласи билан бошланади. Колхозчилар фаровонлигининг тобора ўсиши барча экинлардан юқори ҳосил олишга, пахтакор хўжаликларда чорвачилик, ипакчилик ва бошқа тармоқларни ҳам кенг ривожлантиришга, ишлаб чиқариш чиқимларининг камайишига бевосита боғлиқдир. Бунинг учун биринчи навбатда колхозлардаги барча резервларни ишга солиш катта аҳамиятга эга. Мақолада Ўртасарой районидаги «Полярная звезда», Свердлов номли ва «Коммунизм» колхозлари материали асосида хўжаликни ривожлантириш ва резервлардан фойдаланиш масалалари анализ қилинади.

Пахтакор хўжаликларда пахта йиғим-теримини машиналаштириш энг катта резерв бўлиб ҳисобланади. Октябрь районидаги Киров номли колхозда ўтган йилларда пахтани машина билан териш тажрибалари, машина теримини тўғри ташкил этганда, кадрларнинг малакаси оширилганда пахта теримида машинадан фойдаланиш аъло натижалар бериши алоҳида аҳамиятга эгадир. Бу масалага СоюзНИХИ илмий ходими И. Давидовнинг «Пахта теримида ишлаб чиқариш ҳаражатларини камайтириш имкониятлари» деган мақоласи босилган.

Журналнинг пахтачилик, чорвачилик, дон хўжалик бўлимларида экинлар парваришн ва чорва маҳсулдорлигини ошириш масалаларига доир бир қанча мақолалар берилган.

СОҒ-САЛОМАТЛИК УСТАЛАРИ

Биринчи аптека меҳнаткашлардан ҳар куни мингга яқин ва ундан ҳам ортиқ рецепт қабул қилади. Бу аптекага фақат тошкентликлар эмас, шаҳарга яқин районларда яшовчи аҳоли ҳам мурожаат қилади.

Бироқ аптекада бир сменада ҳаммаси бўлиб 15 киши ишлайди. Улар ўз касбини пухта эгаллаб олган ва доимо нормасини ошириб бажарадиган кишилардир.

Норма!.. Ҳар бир киши ишлаб чиқаришда ана шу норманинг ошириб адо этилиши билан бирга маҳсулотнинг юқори сифатли бўлиши кераклигини ҳам яхши билади. Соғ-саломатлик усталари деб шуҳрат қозонган формацевтлар олдига ҳам худди шундай талаблар қўйилади.

Рецепт қабул қилинди... Бироқ фармацевт уни механик усулда эмас, балки дoридаги айрим моддаларнинг бирикмасини, уларнинг дозировкасини синчиклаб текшириб қабул этади.

Сўнгра рецепт сигнарентга тақдим этилади. Шундай вазифани бажарувчи киши рецептнинг копиясини ёзиб тайёрлайди. Бу копия беморга дори билан бирга қўшиб берилади.

Агар дори составида, масалан морфий каби заҳарли модданинг бирор заррачаси борлиги аниқланса, у дарҳол материал хонаси деб аталадиган хонага чиқарилади. Бу ерда дозани энг тажрибали мутахассис ўлчаб кўради.

Кейин барча рецептлар ассистентлик хонасига жўнатилади. Улар бу ерда столлар бўйича сортировка қилинади. Бу ердагилар фармакология мастерлари бўлиб, уларнинг баъзилари микстуралар тайёрлайдилар, баъзилари эса порошок ҳозирлаш билан шуғулланадилар.

Бироқ бу ишнинг ҳаммаси эмас. Тайёр дорилар беморга тақдим этилишидан олдин яна жиддий контролдан ўтказилади. Контролерлар маҳсулотни фақат рангги ва мазасига қараб эмас, балки қатъий илмий химиявий усул билан текшириб кўрадилар. Экспресс деб номланган анализни ўрток Л. Хазанович олиб боради.

Дори-дармон бу каби жиддий контролдан ўтганидан сўнггина «вертушка»—шкафга келтирилиб жойлаштирилади. У худди ана шу ердан заказчилар қўлига берилади.

Ассистентлардан М. Абдуазимова ва Г. Магометова ўртоқлар дори-дармонларни ҳеч қандай нуқсонсиз тайёрлайдилар. Улар ҳамма вақт ишлаб чиқариш нормаларини ошириб бажариб, хатога йўл қўймайдилар.

Аптека бошқарувчисининг ўринбосари ўртоқ Д. М. Гитлина бизни контролер Семен Львович Айзенштат билан таништиради. У бу аптекада 20 йилдан ортиқ вақтдан бери узлуксиз ишлаб келади. Ана шу кекса аптека ходимининг кўкрагида Ленин ордени ярқирайди.

Семен Львович ўзининг фармацевтика соҳасидаги фаолиятини 50 йилча муқаддам — 1908 йилда бошлади. У йигитлик чоғидаёқ Тошкентнинг «Эски шаҳар» территориясида жойлашган ва ягона дорихонада шогирд сифатида уч йил мобайнида стажировкадан ўтди. 1912 йилда Харьков университетининг медицина факультети ҳузурида фармацевтика бўйича ўрта маълумот олди. Анча ёшга кириб, кекса йиб қолган пайтида эса Тошкент фармацевтика институтида сиртдан ўқиди ва уни муваффақиятли тамомлади.

Ўртоқ С. Л. Айзенштатнинг шогирдлари бор. Улар иш фаолиятларида ана шу устоз сингари жонкуяр, ғамхўр ва илтифотли бўлишга интиладилар, ўзларининг инсон учун энг қимматли нарса — соғлиқ саломатликни сақлаш учун ишлаётганликларини доимо ёдда тутадилар.

Тошкент шаҳридаги 1-аптеканинг аҳил коллективи ўз ишида юқори кўрсаткичларга эришмоқда. Агар биринчи категорияли аптека йилига 350 минг дори-дармон тайёрлаши зарур бўлса, бу аптека 1955 йилдаёқ 435 минг дори-дармон тайёрлаб берди ва бу билан иккинчи категорияли аптекадан биринчи категорияли аптекага ўтиш ҳуқуқини қўлга киритди.

Суратда: Тошкентдаги 1-дорихонанинг бир группа фармацевт ходимлари дори тайёрламоқдалар. **В. Салов** фотоси.

А. ИСКАНДАРОВ.

Қишлоқ кутубхонаси

Янгийўл район, Свердлов қишлоқ Совети ҳузуридаги кутубхона қишлоқ меҳнаткашларининг севимли жойига айланиб қолган.

Кутубхонанинг ўн саккиз минг сўмлик сиёсий, бадиий, қишлоқ хўжалик ва техникага оид китоб фонди, 250 дан ортиқ доимий китобхони бор.

Бу ерга 15 номда газета ва 25 номда журнал мунтазам равишда келиб туради.

Кутубхонада ҳар хил оммавий тадбирлар тез-тез ўтказиб турилади. С. Айнийнинг «Қуллар», Б. Кербабоевнинг «Дадил қадам» романлари юзасидан бўлиб ўтган китобхонлар конференцияси жуда қизиқарли ўтди. Бунда мазкур асарлар устида бўлган мунозаралар қишлоқ меҳнаткашлари орасида китоб ўқишга қизиқишнинг тобора ортиб бораётганлигини кўрсатди. Кутубхонада тарихий кунларга бағишлаб фота-газета ва деворий газеталар ҳам чиқарилиб турилади. Партия ХХ съезди материаллари қўйилган витрина айниқса диққатга сазовордир. Шу кунларда китобхонлар севимли ёзувчи Ойбекнинг «Қутлуғ қон» романи юзасидан бўладиган конференцияга қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар.

Қишлоқ китобхонлари намунали маданий хизмати учун кутубхона мудири Шарифа Аҳмедовадан беҳад миннатдордирлар.

С. ЗОКИРОВ,
Ғ. ҚЎЗИЕВ.

Талантли баталист

Фашист босқинчиларига қарши шиддатли жанг олиб бориб турилган кунларда душман учувчилари Севастополни бомбардимон қилиб, кўплаб биноларни вайрон қилдилар. Ана шундай бинолардан бири живопись академиги, рус рассоми Франц Алексеевич Рубо томонидан ишланган «Севастополь мудофааси» панорамаси эди. Солдатлар ва денгизчилар машаққат билан панораманинг баъзи бўлакларини сақлаб қолдилар.

Ф. А. Рубо 1856 йил 27 июнда Одессада туғилди. Мюнхендаги Бавария бадиий академиясини тамомлаб қайтиб келгач, Кавказ уруши темасида қатор батал картиналар яратишга киришади. Улар ичида «Ахульго овулини штурм қилиш» панорамаси ҳам бор эди. Бу асар катта шуҳрат қозонади. Кейинчалик у Тифлисда ташкил этилган Ҳарбий — тарихий музейнинг заказн билан Кавказ уруши тарихига доир бир қанча асарлар яратади. Бу асарлар ичида «Пётр I нинг 1722 йил август ойида Таркига кириб бориши» асари катта аҳамиятга эга.

Рубо батал санъати соҳасида ўз маҳоратини ошириб боради ва «Севастополь мудофааси» панорамаси устида иш бошлайди. Авторнинг мақсади бу панорамада Севастополь учун олиб борилган жангларда (1852-1856 йиллардаги Қрим уруши) рус халқининг қаҳрамонона курашини акс эттиришдан иборатдир. У зарур материалларни тўплаб Мюнхенга кетади ва ўша ерда махсус павильонда ишга киришади. Бу катта картинанинг узунлиги 115 метр, баландлиги эса 14 метрдир. Картина икки йилда битказилади. 1904 йил ёзида Рубо асарни тамомлаб, Севастополга олиб келади. 1905 йил 14 майда «Севастаполь мудофааси» панорамаси тантанали равишда очилади.

Рубо умрининг охирларида «Бородино жанги» панорамасини ишлайди. Бу асар тарихий воқиъликни ҳаққоний кўрсатиб бериши ва образларнинг мукаммаллиги билан рус батал санъати тарихида муҳим ўрин эгаллайди. Ф. А. Рубо 1929 йилда вафот этди. Бугун мамлакатимизда Рубо туғилган куннинг 100 йиллиги ҳурмат билан нишонланмоқда.

Т. ОДИЛБЕКОВ.

География ўқитувчиларининг экскурсияси

Тошкентдаги Ушинский номли республика ўқитувчилар малакасини ошириш институти Тошкент шаҳар мактаблари география ўқитувчиларининг Бекобод шаҳри ва Бўстонлиқ районига экскурсияларини уюштирди. Экскурсияда 15 ўқитувчи иштирок этди.

Экскурсантлар Бекобод шаҳрида металлургия, цемент заводлари ва Фарҳод ГЭСни бориб кўрдилар ва бу корхоналарнинг республикамиз экономикасида тутган ўрни билан чуқур танишдилар.

Экскурсияга Ушинский номли институт география факультетининг декани П. Аронов ва Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика институти геология-география факультетининг декани М. Мирбобоев ўртоқлар раҳбарлик қилдилар. Экскурсия ўқитувчиларда катта таассурот қолдирди.

Мазмунли ва қувноқ қўшиқлар яратайлик

Қўшиқ ҳаётда, меҳнатда ва курашда кишининг энг яқин йўлдоши, ҳамнафас ёрдамчисидир. Халқлар орзу-тилакларини, бошдан кечирган аччиқ-чучук дамларини ҳамма вақт ўз қўшиқларида куйлаб келганлар.

Халқимиз ўзининг энг яхши орзу-умидлари, келажакка бўлган ишончи, юрак ҳисларини қўшиқ орқали ифода қилади. Чунки қўшиқ халқнинг шодлик кунларида ҳам, оғир мусибатли дамларида ҳам энг яқин дўст ва ҳамроҳдир. Меҳрибон она дунёга эндигина келган ўз фарзандини алла айтиб тебратар экан, унга узоқ умр, бахт-саодат тилайди, ўзининг меҳр-муҳаббатини юрак қўшиқлари билан ифода қилади. Севишган йигит ва қизлар ҳам ўзларининг бир-бирларига бўлган муҳаббатлари ва ишончларини лирик қўшиқ ҳамда яллалар ёрдамида англатишни яхши кўрадилар.

Улуғ Совет Иттифоқи халқларининг қардошлик оиласига бирлашган барча халқларнинг экономикаси, санъат ва маданияти барқ уриб яшнамоқда. Бахтиёр ўзбек халқи ҳам бу қардошлар сафида коммунизм ғалабаси сари дадам қадам ташлаб ғалаба оҳангини бирликда куйлаб бормоқда. Ижодчиси ва ташкилотчиси улуғ Ленин бўлган Коммунистик партиямиз миллий сиёсатининг тантанаси туфайли халқимизнинг музика маданияти йилдан-йилга ўсди, гуллаб-яшнади.

Барча совет халқларининг қўшиқлари, айниқса совет композиторларининг замонавий оммабоп қўшиқлари совет кишиларининг онгига шу қадар сингиб кетдики, улар бу қўшиқларни севиб, завқ билан тинглаётирлар. Халқлар дўстлиги темаси ашула санъатимизнинг шаклига ҳам, мазмунига ҳам зўр таъсир кўрсатмоқда.

Ҳаётимизнинг ҳамма соҳаларидагидек, музика маданиятимиз соҳасида ҳам улуғ рус халқининг оғаларча ёрдами, етакчилик роли ва самарали таъсири ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. Рус халқининг илғор музика намояндалари ижодлари ўзбек совет композиторлари учун катта ижодий мактаб бўлди. Ўзбек композиторлари рус композиторларининг таъсирида замона руҳига мос келадиган қувноқ ашула ва қўшиқлар яратиб, катта муваффақиятларга эришдилар.

Яқинда Тошкент шаҳрида бўлиб ўтган традицион Ашула байрами халқ талантларининг кўригига — умумхалқ сайилига айланиб кетди. Бу байрамда республикамизда биринчи марта 12 мингдан ортиқ киши С. Юдаковнинг «Партия ҳақида ёшлар қўшиғи», «Ватан ҳақида қўшиқ» ҳамда «Тез-у, тоза тер» сингари ўзбек халқ қўшиқларини ижро этди. Ашула байрами программасида фақат рус, ўзбек ва қардош республика халқларининг қўшиқларигина эмас, балки демократик мамлакатлар халқларининг қўшиқлари, шунингдек улуғ хитой ва ҳинд халқларининг ашула ҳамда ўйинлари ҳам севиб ижро этилди.

Ҳинди, Рус бихай-бихай,
Қардош дўст улуғ хитой,
Тинчлик деган тилингдан,
Қардошлар, севиб ўпай.
Дўстлар жонажон дўстлар,
Тинч бўлсин жаҳон, дўстлар.
Дунёда уруш битсин!
Яшайлик омон, дўстлар!

Ҳозирги кунларда барча тинчликсевар халқлар қалбидаги ана шу орзу-тилаклар оҳанги жаҳон бўйлаб мағрур янграмоқда.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XX съезди қарорларидан илҳомланган Ўзбекистон пахтакорлари бу йил Ватанга 3 миллион тонна пахта етказиб бериб, тинчлик ишига ҳисса қўшмоқ учун пахта далаларида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Халқимиз санъат ва адабиёт аҳилларидан совет кишиларининг ўсиб бораётган талаб ҳамда эҳтиёжларини қондира оладиган бадиий юксак, ғоявий чуқур янги асарлар, шеърлар ва оммабоп қўшиқлар кутмоқда.

Пешқадам ўзбек шоирларидан Ғафур Ғулом, Уйғун, Зулфия оммабоп қўшиқлар яратиш соҳасида кўзга кўринарли иш қилдилар, улар яратиб берган қўшиқларни халқимиз севиб тингламоқда, куйламоқда. Асқад Мухтор, Темир Фаттоҳ, Туроб Тўла, Пўлат Мўмин, Акмал Пўлат сингари шоирлар композиторлардан М. Левиев, Ҳ. Жабборов, Ш. Рамазоновлар билан ҳамкорликда «Партия ҳақида қўшиқ», «Тўқимачи ёшлар қўшиғи», «Лолахон», «Москвам», «Ҳурматой», «Дўстлик қўшиғи», «Пахтакор», «Қизгина» қўшиқларини яратдилар. Бироқ бу соҳада қўлга киритилган муваффақиятлар билан чегараланиб қолиш ярамайди. Турмушимизнинг турли томонларини ифода этувчи мазмунли, ранг-баранг қўшиқлар ҳали кам яратилмоқда.

Коммунистик партиямиз XX съезди адабиёт ва санъат ходимларини халқимиз турмушини чуқур ўрганишга чақирди. Коммунистик жамият қураётган совет кишиларининг фаровон турмушини, унинг юксак маънавий қиёфасини ёрқин ифодаловчи янги, оммабоп қўшиқлар яратиш керак. Халқимиз биз санъат ва адабиёт аҳилларидан ана шуни кутмоқда.

КАМТАР.

Тушинода бўлган парад тўғрисида инглиз матбуотининг ёзганлари

ЛОНДОН, 25 июнь. (ТАСС). Инглиз матбуоти кеча Тушинода бўлган ҳаво парадига катта эътибор бермоқда. Газеталарнинг кўпчилиги байрам программасини муфассал таърифлаб парад вақтида 7 та янги реактив самолёт кўрсатилди деб уқтириб ўтмоқда. Обзорчилар парадда АҚШ, Англия ва бошқа ғарб мамлакатларининг ҳарбий ҳаво кучлари олий қўмондонлиги вакиллари ҳозир бўлганликларини ҳам қайд қилиб ўтмоқдалар.

Газеталарнинг ёзишича, янги самолётларнинг кўрсатилганлиги, учувчиларнинг юксак маҳорати ва параднинг пухта ташкил қилинганлиги чет эл кузатувчиларига ва меҳмонларга жуда катта таъсир қилган. «Таймс» газетасининг махсус мухбири парадни «жуда кучли таассурот қолдирган намойиш бўлди, бу парад вақтида биргаликда ҳаракат қилишнинг юксак намуналари ва пилотажнинг энг юқори маҳорати кўрсатилди» деб таърифламоқда.

Газеталар ҳаво парадида ҳозир бўлган инглиз ва америка ҳарбий вакилларининг фикрларини келтирмоқдалар. Бу фикрларда совет авиация техникасига юксак баҳо берилмоқда. Англия ҳарбий ҳаво кучлари штаби бошлиғининг ўринбосари авиация маршали Чэпмен параддан кейин «бизни дельтасимон қанотли қирувчи самолётлар айниқса ҳайратда қолдирди» деган. Чэпмен параднинг жуда яхши ташкил қилинганлигини ҳам қайд қилиб ўтган. Мухбирларнинг ҳабарига қараганда, АҚШ ҳарбий ҳаво кучлари штаби бошлиғи генерал Туайнинг бундай деган: «Бу жуда қизиқарли ва жуда яхши ташкил қилинган парад эди. Шундай қилиб, менинг сафарим арзийдиган сафар бўлиб чиқди». Ҳамма газеталар параддан кейин қабул маросими бўлганлигини хабар қилиб, қабул маросими жуда самимий ва эркин вазиятда ўтди, деб ёзадилар.

СССР Ҳаво Флоти Куни байрам қилиниши тўғрисида Париж газеталарининг ёзганлари

ПАРИЖ, 25 июнь (ТАСС). Париж газеталари СССР Ҳаво Флоти Куни қандай байрам қилинганлиги тўғрисидаги муфассал хабарларни босиб чиқардилар. Газеталар Тушинода янги реактив қирувчи самолётлар кўрсатилганлигини хабар қиладилар.

«Орор» газетасининг ёзишича, Тушинода бўлиб ўтган ҳаво парадида «мудофаа авиациясини кўрсатишга асосий эътибор берилган».

Миср халқи янги конституцияни тасдиқлади ва Носирни президент қилиб сайлади

ҚОҲИРА, 25 июнь. (ТАСС). Янги конституция масаласи ҳамда Жамол Абдил Носирни Миср республикасининг президенти қилиб сайлаш юзасидан 23 июнда ўтказилган плебисцитда қатнашган сайловчиларнинг овозларини санаш тугалланмоқда. Узил-кесил натижаларнинг бугун эълон қилиниши кутилади. Кейинги маълумотларга кўра, 197 сайлов округидан 170 таси бўйича овозлар ҳисобланган.

170 округ бўйича конституцияни маъқуллаб 4.522.098 киши ва Жамол Абдил Носирни республика президенти қилиб сайлаш учун 4.533.308 киши, яъни катта кўпчилик овоз берган.

Бугунги газеталарнинг ҳаммасида Жамол Абдил Носирнинг президент қилиб сайланганлиги тўғрисида ҳамда конституциянинг тасдиқланганлиги ҳақида хабар берадиган катта ва ранг-баранг сарлавҳалар босиб чиқарилган.

Миср халқи республиканинг янги президентини табрикламоқда

ҚОҲИРА, 25 июнь. (ТАСС). Миср пойтахти Қоҳиранинг аҳолиси бугун эрталабдан бошлаб ҳукумат резиденцияси олдига тўплана бошладилар. Улар Жамол Абдил Носирни республика президентлигига якдиллик билан сайланганлиги билан табриклаш ҳамда Миср янги конституциясининг халқ томонидан маъқулланганлиги муносабати билан ўз хурсандчиликларини изҳор қилиш учун келдилар.

Туш вақтигача Министрлар советининг резиденцияси олдида неча ўн минглаб намойишчи тўпланди. Жамол Абдил Носир тўпланганларга қарата нутқ сўзлаб, халқни ғалаба билан табриклади ҳамда республиканинг ютуқларини ҳушёрлик билан ҳимоя қилишга чақирди. Биз ҳаммамиз, деди Носир фақат бир нарсани истаймиз ва ҳаммамиз бир мақсадга, ватанимизнинг гуллаб-яшнашига ва халқимизнинг бахтли бўлишига эришиш учун ҳаракат қиламиз. Империалистларнинг тазйиқига берилиб кетмадик ва империализмнинг кирдикорларини барбод қилдик. Биз ўз йўлимизни биламиз, ўз мақсадларимизни биламиз ва шу мақсадларимизни амалга ошириш учун ҳаммамиз биргаликда ҳаракат қиламиз.

КУЧЛИ ЭНЕРГИЯЛАР ЗАРРАЛАРИ ФИЗИКАСИ ПРОБЛЕМАЛАРИ ЮЗАСИДАН ЧАҚИРИЛГАН ХАЛҚАРО ИЛМИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ ТАМОМ БЎЛДИ

ЖЕНЕВА, 25 июнь. (ТАСС). Бу ерда кучли энергиялар зарралари физикасига доир проблемалар юзасидан чақирилган ва 12 кун давом этган Халқаро конференция (семинар) ўз ишини тамомлади. Конференция атом ядроси тадқиқотлари соҳасида иш кўраётган Европа ташкилотининг ташаббуси билан чақирилган эди.

СОВЕТ-СУРИЯ МУЗОКАРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА ҚЎШМА АХБОРОТ

СССР Ташқи ишлар министри Д. Т. Шепилов Сурия Республикаси Ҳукуматининг таклифига биноан, 1956 йил 22 июндан 25 июнгача Дамашқда бўлди. У Дамашқда бўлган вақтда музокаралар олиб борилди.

Музокараларда Совет томонидан СССР Ташқи ишлар министри Д. Т. Шепилов, СССРнинг Сурияндаги Элчиси С. С. Немчина, СССР Ташқи Ишлар Министрлиги Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатлари бўлимининг мудири Г. Т. Зайцев қатнашдилар.

Музокараларда Сурия томонидан Бош министр Сабри Аласалий, Ташқи ишлар министри Салоҳиддин Битар ва Ташқи ишлар министрлигининг Бош секретари Салоҳиддин Таразий қатнашдилар.

Музокаралар Сурия Республикаси Президенти Шукри Алқуатли Жаноб Олийларининг ижозати ва иштироки билан олиб борилди. Самимият ва дўстлик вазиятида ўтган музокаралар вақтида Совет-Сурия муносабатлари масалалари юзасидан ҳамда СССР билан Сурияни қизиқтирувчи бир қанча муҳим халқаро проблемалар юзасидан кенг равишда фикр олишилди.

Ҳар иккала томон музокаралар вақтида муҳокама қилинган масалалар юзасидан ҳар иккала томоннинг қарашларида бирлик борлигини мамнуният билан қайд қилдилар ва ҳозирги вақтда СССР билан Сурия ўртасидаги мавжуд яхши муносабатларнинг ривожлантирилиши иккала томон ўртасида мустаҳкам дўстликни кучайтиришга олиб келади ҳамда халқаро тинчликни ва хавфсизликни мустаҳкамлаш ишига самарали ҳисса бўлиб қўшилади, деган фикрни айтдилар.

Томонлар иқтисодий ҳамкорликни янада ривожлантириш тўғрисида истак билдирдилар ҳамда СССР билан Сурия ўртасида маданий ҳамкорлик тўғрисида битим тузишни мақсадга мувофиқ деб топдилар.

Музокаралар вақтида ҳар иккала томон шу нарсани яна бир марта уқтириб ўтдиларки, Совет Иттифоқи билан Сурия Республикаси ўртасидаги дўстона муносабатлар Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставининг принципларига ҳамда Бандунг конференциясида маъқулланган ва жаҳоннинг кўпгина давлатлари томонидан ўзларининг халқаро муносабатларида ҳозирнинг ўзидаёқ ўтказилиб келаётган маълум принципларга асосланмоқда. Ҳар иккала томон умумий тинчликни мустаҳкамлаш манфаатларини кўзлаб, ҳамкорликни давом этдиришга ўзларининг қизғин равишда интилаётганликларини таъкидлайдилар, бу ҳаракатлар шунингдек тинчликка интилиш билан руҳланган бошқа давлатларнинг ҳам ҳаракатлари халқаро кескинликни янада юмшатишга ва умумий тинчликни мустаҳкамлашга ёрдам беради, деб ишонадилар.

СССР Ташқи ишлар министри Д. Т. Шепилов Сурия Республикаси Президенти Шукри Алқуатлига ўзи учун ўнғай бўлган вақтда Совет Иттифоқига СССР Олий Совети Президиумининг меҳмони бўлиб келиш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов номидан таклифнома топширди. Президент Шукри Алқуатли бу таклифни мамнуният билан қабул қилди.

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИ Д. Т. ШЕПИЛОВНИНГ СУРИЯДА БЎЛИШИ

ДАМАШҚ, 25 июнь. (ТАСС). Кеча эрталаб Д. Т. Шепилов Сурия ташқи ишлар министри Салохиддин Битар билан учрашди ва у билан узоқ суҳбатлашди. Кундуз куни у Сурия республикасининг президенти Шукри Қуатли билан ва бош министр Сабри Асали билан учрашди. Суҳбатларда СССРнинг Сурияндаги элчиси С. С. Немчина қатнашди.

Туш вақтигача Сурия парламентининг раиси Нозим Қудси Д. Т. Шепилов шарафига зиёфат берди. Зиёфатда Сурия бош министри Сабри Асали, ташқи ишлар министри Салохиддин Битар, Суриянинг бошқа бир қанча министрлари, парламент ташқи ишлар комиссиясининг раиси Ихсон Жабири, парламент раисининг ўринбосари Рафиқ Башшур, парламентнинг кўпгина депутатлари ва бошқа расмий шахслар ҳозир бўлдилар.

Зиёфатда СССРнинг Сурияндаги элчиси С. С. Немчина ва Совет элчихонасининг маъсул ходимлари ҳам ҳозир бўлдилар.

Зиёфат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

СССР Ташқи ишлар министри Д. Т. Шепилов тушдан кейин умайядар мачитини, Дамашқ миллий музейини ва Азим саройини, Салохиддин мақбарасини ва миллий кутубхонани бориб кўрди. Ўша куни кечқурун Сурия ташқи ишлар министри Салохиддин Битар СССР Ташқи ишлар министри Д. Т. Шепилов шарафига зиёфат берди. Зиёфатда бош министр Сабри Асали, парламент раиси Нозим Қудси, парламент раисининг ўринбосари Рафиқ Башшур, парламентнинг кўпгина депутатлари, министрлар, Суриянинг собиқ бош министри Саид Ғози, Сурия армиясининг генераллари, дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқлари ҳозир бўлдилар.

Зиёфатда СССР нинг Сурияндаги элчиси С. С. Немчина ва Совет элчихонасининг масъул ходимлари ҳам ҳозир бўлдилар. Зиёфат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ АФҒОНИСТОНГА ЁРДАМИ

КОБИЛ, 25 июнь. (ТАСС). Мамлакатнинг экономикасини ривожлантириш учун Совет Иттифоқи томонидан Афғонистонга 100 миллион доллар кредит бериш тўғрисида илгари имзоланган битимга мувофиқ Кобилда яқинда совет «Техноэкспорт» ва «Технопромэкспорт» ташкилотлари билан Афғонистон жамоат ишлари министрлиги, кончилик ишлари ва саноат министрлиги ўртасида бир қанча объектларда совет мутахассисларининг кучи билан қидириш ва қурилиш ишлари олиб бориш тўғрисида контрактлар имзоланди.

Бу контрактларда, жумладан, совет мутахассислари Афғонистонда азотли ўғитлар ишлаб чиқарадиган биринчи заводни қуриш имкониятини ўрганиб чиқадилар, дейилади. Бундай заводни қуришга жуда катта эътибор берилмоқда. Завод Афғонистоннинг қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда муҳим роль ўйнамоғи лозим.

Ҳиротда ва Полихумрида иккита авторемонт мастерскойи, Кобилда авторемонт заводи қуриш, шунингдек физика-химия анализи лабораториясини проектлаш ва қуриш соҳасида ҳам иқтисодий жиҳатдан жуда муҳим бўлган бир қанча ишлар олиб борилади. Физика-химия анализи лабораторояси кейинчалик мамлакатнинг илмий-текшириш марказига айлантирилади.

Кобил граждан авиацияси аэродромини реконструкция қилиш ва Кобил ёнидаги Бахрами янги аэродромини проектлаш ҳақида ҳам контрактлар тузилди.

ПРАГАДА КЛАССИК КУРАШ ЮЗАСИДАН ЎТКАЗИЛГАН ХАЛҚАРО МУСОБАҚАЛАР ТАМОМ БЎЛДИ

ПРАГА, 25 июнь. (ТАСС). Кеча Прагадаги қишки стадионда классик кураш юзасидан ўтказилган халқаро мусобақалар тугади. Финал мусобақаларида тўртта совет спортчисининг ҳаммаси ўз рақиблари устидан ғолиб чиқди. Вирупаев (энг енгил вазн) Фишерни (ГДР) йиқитди. Коршунов (енгил вазн) Чехословакия вакили Влахни очко ҳисоби билан енгди. Ванин (ярим оғир вазн) етти минутда чех полвони Сплитекни енгди. Богдан (оғир вазн) очко ҳисоби билан Шимекни (Чехословакия) енгди.

Шундай қилиб, энг енгил вазнда биринчи ўринни совет полвони Вирупаев, енгил вазнда — Коршунов ва ярим оғир вазнда — Ванин олди. Богдан (оғир вазн) иккинчи ўринга чиқди. Бу вазн бўйича биринчи ўринни Ружичка (Чехословакия) олди. Қолган вазн категорияларда биринчи ўринларни жуда ҳам енгил вазнда Бараньи (Венгрия), ярим енгил вазнда Пойяк (Венгрия), ярим ўрта вазнда Сильваши (Венгрия) ва ўрта вазнда Соучек (Чехословакия) олдилар.

Мусобақа тамом бўлгандан кейин ҳар бир вазн категориясида биринчи уч ўринни олган полвонларга мукофотлар топширилди.

Редактор ўринбосари
М. ҚОРИЕВ.

ТЕАТРЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (қишки бино)—Гастролга чиқиш олдидан хайрлашув спектакллари — 27, 28/VI да янги спектакль **Ганг дарёсининг қизи.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 27/VI да **Пиковая дама**, 28/VI да **Евгений Онегин.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (Ҳамза номли театрнинг ёзги биносида) — 27/VI да **Сурмахон**, 28/VI да **Фарҳод ва Ширин.**

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА» — кундуз ва кечқурун янги музикали фильм **Севимли қўшиқ**, кеч соат 10 да **Румянцевнинг иши.**

«ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун **Севимли қўшиқ.**

«ИСКРА» — кундуз **Севимли қўшиқ**, кечқурун **Тик тепалар.**

«ЁШ ГВАРДИЯ», — кундуз ва кечқурун **Севимли қўшиқ**, кеч соат 9 ва 10—50 минутда **Тик тепалар.**

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ВАТАН» — кеч соат 9 да **Тик тепалар**, кеч соат 11 да **Севимли қўшиқ.**

«ИСКРА», «ХИВА», «УДАРНИК» — **Севимли қўшиқ.**

«ИСКРА» (Кафанов номли парк) — **Улар икки киши эди.**

Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигининг корхоналари
Давлат ва кооператив ташкилотларига ҳамда айрим кишиларга ҳар қанча миқдорда
ТОМ ЧЕРЕПИЦАСИ СОТАДИ
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Инженерная кўча, 7-уй, телефон—31-654. Министрлик қошидаги «Снабсбит» хозрасчёт контораси.

Большевик кўчаси, Қизил тамға проезд, 24-уйда турувчи **Муслим Азимовнинг** шу уйда турувчи Хатира Набиева (Азимова)дан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Сталин район, 3-участка халқ судида кўрилади.

Ново-Ульяновская кўча, 7-уйда турувчи Эдуард **Арминакович Миносяннинг** шу уйда турувчи Емеля Либоритовна Максоевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район, 3-участка халқ судида кўрилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 132. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 39040. Қишлоқ хўжалик бўлими — 135. Саноат ва транспорт бўлими — 132 Хатлар бўлими — 34048. Маҳаллий ахборот бўлими 135. Секретариат — 34048. Эълонлар бўлими — 38142.

Р 03556 «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётнинг босмахонаси. Нашр. № 1465.